

Výroční zpráva 2023

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Výroční zpráva speciálního fondu fondů za rok 2023

(dle ustanovení § 233 odst. 1 a § 234 odst. 1 a 2 zákona č. 240/2013 Sb.
a § 42 písm. a) vyhlášky č. 244/2013 Sb.)

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

ISIN: CZ0008475688

LEI: 315700UCKVGM63CR56

Typ fondu dle AKAT ČR
smíšený

Investiční strategie

Cílem investiční strategie je poskytnout podílníkům dlouhodobé zhodnocení podílových listů především prostřednictvím investic do cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů vydaných fondy kolektivního investování. Zejména v akciové složce je však investováno také přímo, do akcií jednotlivých společností. Je usilováno o růst hodnoty podílových listů při její relativně mírné kolísavosti. Cíle je dosahováno především průběžnou snahou o tomu odpovídající vyvážení stabilní a dynamické složky portfolia a tím optimalizaci budoucích výnosů a podstupovaných rizik. Za tím účelem jsou nabývány a prodávány majetkové hodnoty podle vyhodnocení jejich ekonomického a tržního postavení a vyhlídek na kapitálovém trhu. Měnové, kreditní, úrokové a akciové riziko je aktivně řízeno pomocí dostupných zajišťovacích instrumentů.

Struktura portfolia není přizpůsobována složení žádného indexu (benchmarku).

Podkladové investice tohoto finančního produktu nezohledňují kritéria EU pro environmentálně udržitelné hospodářské činnosti.

Podrobný popis investiční strategie je obsažen v článku VI platného statutu fondu.

Portfolio manažer fondu

*Jméno, příjmení, titul/y,
funkce vykonávaná/é k 31. 12. 2023
Rok narození*

Tomáš Ženčuch, Ing., MBA
portfolio manažer
1968

*Kvalifikační předpoklady:
vzdělání/obor,
odborné kursy/specializace*

- Absolvent Strojní fakulty Technické univerzity VŠB Ostrava (1991)
- 2007 – IFID certifikát (ICMA)
- 2011 – MBA Nottingham Trent University – BIBS
- 2002 – 2009 Školení a semináře ČFA Moneco a Euromoney
- 2013 – Yale SOM EDHEC - Strategická alokace aktiv

*Odborná praxe v oblasti
kolektivního investování
(z toho odborná praxe portfolio
manažera)*

30 let
(AM ČS – správa majetku zákazníků (2000 – 10/2014),
Privátní portfolio AR AKCIE (11/2014 –),
Privátní portfolio AR ALTERNATIVNÍ INVESTICE (11/2014 –),
Privátní portfolio AR REALITY (11/2014 –),
Privátní portfolio AR 25 (11 – 12/2014),
Privátní portfolio AR 50 (11 – 12/2014),
Privátní portfolio AR 75 (11 – 12/2014),

Privátní portfolio AR 0 (11 – 12/2014),
YOU INVEST solid (11/2014 –) přejmenován na
ESG MIX 10 (10/2021 –),
YOU INVEST balanced (11/2014 –) přejmenován na
ESG MIX 30 (10/2021 –),
YOU INVEST active (11/2014 –) přejmenován na
ESG MIX 50 (10/2021 –),
MPF 10 (11/2014 –),
MPF 30 (11/2014 –),
IPF 10 (11/2014 –),
IPF 35 (04/2015 –),
Privátní portfolio konzervativní dluhopisy (02/2015 –),
Privátní portfolio dynamické dluhopisy (02/2015 –),
OPTIMUM (09/2015 –),
ČS PRIVATE EQUITY I (02/2017 –),
IPF 25 (03/2018 –),
UNIVERSUM (11/2018 –),
MPF 50 (11/2020 –),
IPF 50 (02/2022 –))

Obhospodařovatel fondu

Podílový fond obhospodařuje investiční společnost Erste Asset Management GmbH, a to prostřednictvím odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika, IČO 041 07 128, se sídlem Budějovická 1518/13a, Michle, 140 00 Praha 4, zapsaného v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl A, vložka 77100. Tento odštěpný závod zahraniční právnické osoby vznikl dne 26. května 2015, kdy byl zapsán do obchodního rejstříku. Obhospodařovatel je zapsán v seznamu investičních společností a poboček investičních společností vedeném Českou národní bankou dle ustanovení § 596 písm. a) zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

Erste Asset Management GmbH, se sídlem Am Belvedere 1, 1100 Vídeň, Rakouská republika, je investiční společností ve smyslu rakouského zákona o investičních fondech (InvFG 2011). Má právní formu společnosti s ručením omezeným podle rakouského zákona, je subjektem rakouského práva a je registrována u Obchodního soudu ve Vídni pod registračním číslem FN 102018 b.

Dle notifikačního sdělení ČNB č.j. 2015/031431/CNB/570, ze dne 20. března 2015, vydaného v souladu s článkem 17 směrnice 2009/65/ES a notifikačního sdělení ČNB č.j. 2015/031409/CNB/570, ze dne 20. března 2015, vydaného v souladu s článkem 33 směrnice 2011/61/EU, je společnost Erste Asset Management GmbH oprávněna na území České republiky prostřednictvím volného pohybu služeb vykonávat činnosti obhospodařování a administrace investičních fondů.

Předchozím obhospodařovatelem investičního fondu, jehož domovským státem je Česká republika, byla Investiční společnost České spořitelny, a.s., IČO 447 96 188, se sídlem Praha 6 - Dejvice, Evropská 2690/17, PSČ 160 00, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1154. Od 16. prosince 2009 patřila tato investiční společnost do konsolidačního celku společnosti Erste Asset Management GmbH, která byla její přímo ovládající osobou se 100% podílem hlasovacích práv.

V rámci dlouhodobé strategie investiční skupiny Erste Asset Management, s cílem posílení kapitálové vybavenosti, zvýšení finanční stability a rozšiřování nabídky produktů koncovým klientům, byl připraven projekt přeshraniční fúze a po jeho schválení statutárními orgány a valnými hromadami zúčastněných společností a regulatorními orgány, dne 18. listopadu 2015 zápisem do rakouského obchodního rejstříku

u Obchodního soudu ve Vídni, došlo ke sloučení Investiční společnosti České spořitelny, a.s., s její mateřskou společností Erste Asset Management GmbH.

V důsledku fúze Investiční společnost České spořitelny, a.s., zanikla, její práva a povinnosti přešly právním nástupnictvím na společnost Erste Asset Management GmbH a její činnosti obhospodařovatele a administrátora investičních fondů, jejichž domovským státem je Česká republika, jsou nadále zajišťovány prostřednictvím odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika.

Depozitář fondu

Depozitářem podílového fondu je Česká spořitelna, a. s., IČO 452 44 782, se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1171. Depozitář je zapsán v seznamu depozitářů investičních fondů vedeném Českou národní bankou dle ustanovení § 596 písm. e) zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

Činnost hlavního podpůrce

Investiční společnost neuzavřela s žádnou osobou smlouvu na činnost hlavního podpůrce podílového fondu, dle ustanovení § 85 až 91 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

Komentář manažera fondu

Fond zaznamenal velmi úspěšný rok. Zhodnocení bylo nejlepší v téměř desetileté historii fondu a velikost fondu se za rok téměř zdvojnásobila.

Krátkodobě na jaře byly finanční trhy zaskočeny náznakem bankovní krize v USA. Celý rok se oproti minulosti pozornost investorů stále více odkláněla od Číny. Investoři byli stále více překvapováni odolností ekonomiky USA, a to především v kontextu stále vysokých úrokových sazeb. Akciové trhy se poměrně svižně přeorientovaly na nízko inflační výhled a opětovně zvyšovaly svá maxima cca 2 roky stará. Růst úroků patrný v celém vyspělém světě se nicméně v druhé polovině roku zastavil. V ČR jsme dokonce v závěru roku zaznamenali první snížení úroků ČNB (na 6,75 %). Nabízené výnosy krátkodobějších dluhopisů (2leté) se na trzích téměř celý rok držely těsně nad 5,5 % ovšem v reakci na snížení úroků ČNB v prosinci klesly dál na nižší úroveň a to na 4,5 %. Prostředí na finančních trzích bylo obecně příznivé jak pro dluhopisové, tak i akciové investice.

V portfoliu fondu jsme provedli několik změn. Na počátku roku jsme pořídili poprvé v historii fondu investici do rizikovějších high yield dluhopisů na asijském trhu. Pozici jsme následně v dalších měsících zvýšili až na 2,5 % majetku. Vedle těchto jsme ovšem pořídili i velmi bezpečné státní dluhopisy USA a EU a prodali např. high yield dluhopisy USA. Mimo těchto jsme i nadále drželi pozice v korporátních dluhopisech v dluhopisech rozvíjejících se zemí. V posledních měsících roku jsme pozice v USD dluhopisech snižovali, a to ve prospěch EUR dluhopisů (včetně korporátních). Pro fond byla nicméně hlavním prvkem stabilnějšího zhodnocení pozice v českých státních dluhopisech (spíše krátkodobějších), kterou jsme v podzimních měsících ještě zagresivnili (zvýšili). Podíl akcií jsme drželi blízko neutrální hodnoty s tím, že při náznaku možné bankovní krize v USA jsme krátkodobě drželi podíl akcií snížený. Akciovou pozici jsme následně ovšem navyšovali (v létě) a pro poslední dva měsíce roku jsme pozici i převážili. Přímou investovanou část akcií především v druhé půlce roku drželi sníženou ve prospěch ETF či aktivně řízených fondů, které lépe reagovaly na silný růst velkých tech. firem. Ve fondu jsme v počátku

roku znatelně (o polovinu, tj. na 2,5 %) snížili podíl hedge fondů. Tyto fondy stále nebyly sto produkovat konkurence schopné zhodnocení, a to ani v novém prostředí, tj. vysokých úroků apod.

Zhodnocení fondu se výrazně zvýšilo v závěru roku 2023. Čisté roční zhodnocení fondu přesáhlo 9 %, čímž výrazněji překonalo úročení depozitních produktů. Majetek fondu nicméně klesl, když klienti zatím zvýšený zájem neprojevovali.

Pro efektivní obhospodařování majetku v podílovém fondu může investiční společnost používat finanční deriváty. Efektivním obhospodařováním majetku se rozumí realizace operací za účelem snížení rizika, za účelem snížení nákladů, nebo za účelem dosažení dodatečných výnosů pro podílový fond za předpokladu, že podstupované riziko je prokazatelně nízké. Expozice z těchto operací musí být vždy plně kryta majetkem v podílovém fondu tak, aby bylo možno vždy dostát závazkům z těchto operací.

Investiční společnost vypracovala vnitřní předpis stanovující pravidla pro výpočet celkové expozice podílového fondu vztahující se k finančním derivátům.

Způsob výpočtu celkové expozice AIF fondu vymezují čl. 6 až 11 a přílohy I až III nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 231/2013 ze dne 19. prosince 2012.

Expozice alternativního investičního fondu vůči riziku vypočítaná v souladu se závazkovou metodou je součtem absolutních hodnot všech pozic oceněných v souladu s článkem 19 směrnice 2011/61/EU a jejími příslušnými akty v přenesené pravomoci, se splněním kritérií stanovených v odstavcích 2 až 9.

Celkové expozice z derivátových operací AIF fondu je vypočítána závazkovou metodou. Výpočet celkové expozice vztahující se k derivátům se provádí jednou denně, přičemž celková expozice vztahující se k finančním derivátům nesmí přesáhnout v žádném okamžiku 100 % hodnoty fondového kapitálu; je-li limit překročen v důsledku změn reálných hodnot, upraví se pozice podílového fondu ve vztahu k finančním derivátům bez zbytečného odkladu tak, aby celková expozice vyhovovala limitu.

Stresové testování se provádí alespoň jednou měsíčně.

Expozice vůči riziku - pákový efekt

Metoda hrubé hodnoty aktiv: 1,4194

Závazková metoda: 0,01

Závazková metoda AIF: 100,01

Procentní podíl aktiv alternativního investičního fondu, která podléhají zvláštním opatřením v důsledku jejich nelikvidnosti:

- - -

Informace o soudních nebo rozhodčích sporech, které se týkají majetku nebo nároku podílníků podílového fondu, jestliže hodnota předmětu sporu převyšuje 5 % hodnoty majetku podílového fondu v rozhodném období:

- - -

Počet podílových listů vydaných a odkoupených v ČR

	Vydané podílové listy		Odkoupené podílové listy		Saldo (+/-)	
	ks	tis. Kč	ks	tis. Kč	ks	tis. Kč
Leden	34 305 908	36 316	76 498 408	80 863	-42 192 500	-44 547
Únor	34 669 441	36 711	68 056 989	72 052	-33 387 548	-35 341
Březen	32 518 948	34 342	90 469 776	95 492	-57 950 828	-61 150
Duben	32 961 924	35 099	61 338 519	65 341	-28 376 595	-30 242
Květen	38 368 337	41 010	65 097 769	69 534	-26 729 432	-28 524
Červen	36 134 261	38 943	57 989 705	62 459	-21 855 444	-23 516
Červenec	41 760 294	45 312	53 409 893	57 983	-11 649 599	-12 671
Srpen	41 298 889	44 815	76 411 137	83 031	-35 112 248	-38 216
Září	38 521 878	41 893	54 361 547	59 043	-15 839 669	-17 150
Říjen	43 278 928	46 697	65 834 335	70 958	-22 555 407	-24 261
Listopad	40 102 157	43 995	62 221 050	68 134	-22 118 893	-24 139
Prosinec	38 011 154	42 624	40 988 352	45 839	-2 977 198	-3 215
CELKEM	451 932 119	487 757	772 677 480	830 729	-320 745 361	-342 972

Počet emitovaných podílových listů k 31.12.2023 je 2 830 729 324 ks

Poznámky:

1. Nedílnou součástí této výroční zprávy fondu je účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2023. Dále je součástí této zprávy zpráva nezávislého auditora zpracovaná dle ustanovení § 20 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů.
2. Informace o podstatných změnách údajů uvedených ve statutu fondu, ke kterým došlo v průběhu účetního období, jsou uvedeny v části 1. CHARAKTERISTIKA A HLAVNÍ AKTIVITY v příloze k účetní závěrce za rok 2023, která je součástí této zprávy.
3. Investice do podílových listů v sobě obsahuje riziko výkyvů aktuální hodnoty podílového listu; rizikový profil podílového fondu je vyjádřen souhrnným ukazatelem rizik (summary risk indicator, SRI). Souhrnný ukazatel zohledňuje jak volatilitu finančního nástroje (tržní riziko), tak úvěruschopnost emitenta (kreditní riziko). Souhrnný ukazatel vyjadřuje vztah mezi šancí na růst hodnoty investice a rizikem poklesu hodnoty investice. Souhrnný ukazatel je investiční společností průběžně přepočítáván, aktuální informaci o zařazení fondu do rizikové skupiny lze zjistit ve sdělení klíčových informací a na internetové adrese <http://www.erste-am.cz> nebo na internetové adrese distributora <http://www.investicnicentrum.cz>. Zařazení podílového fondu do příslušné skupiny nemůže být spolehlivým ukazatelem budoucího vývoje a může se v průběhu času měnit.
4. Informace o kvantitativních omezeních a metodách, které byly zvoleny pro hodnocení rizik spojených s technikami a nástroji k efektivnímu obhospodařování podílového fondu, a kvantitativní informace o zbytkové splatnosti aktiv a pasiv fondu jsou uvedeny v části 4. ŘÍZENÍ RIZIK a navazujících tabulkách v příloze k účetní závěrce za rok 2023, která je součástí této zprávy.

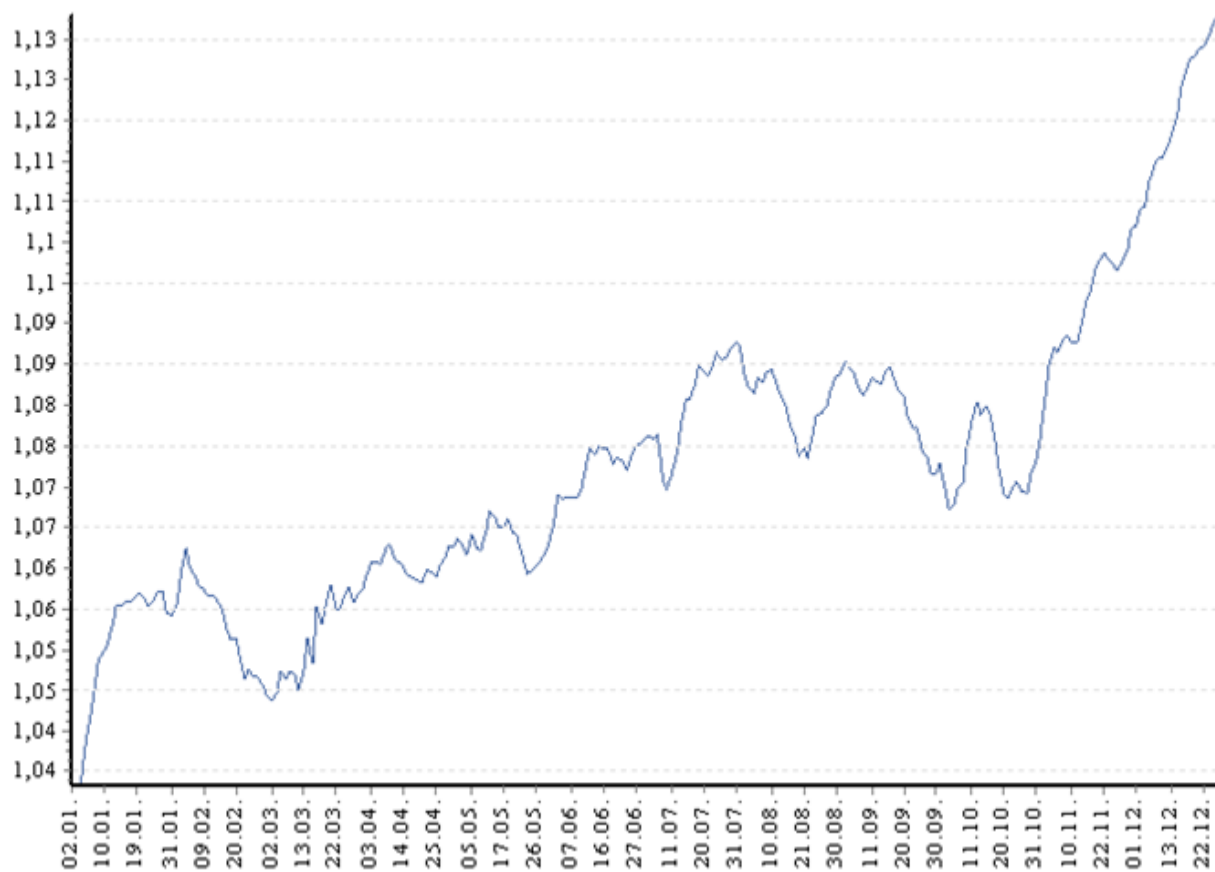
5. Informace dle ustanovení článku 13 odst. 2 nařízení (EU) č. 2015/2365: k datu 31. 12. 2023 fond nezapůjčil žádné cenné papíry a ani neměl vypůjčeny žádné cenné papíry (v rámci repo operací); další informace stanovené v oddíle A přílohy tohoto nařízení jsou uvedeny v příloze k účetní závěrce za rok 2023, která je součástí této zprávy.
6. Údaje o odměnách vyplacených zaměstnancům investiční společnosti Erste Asset Management GmbH jsou uvedeny v připojené informaci.
7. Pro přepočet cizích měn na Kč je použit kurz stanovený ČNB k 29. 12. 2023 a uveřejněný v kurzovním lístku č. 250.

Informace k událostem po datu účetní závěrky

Po konci účetní závěrky nedošlo k žádným významným událostem.

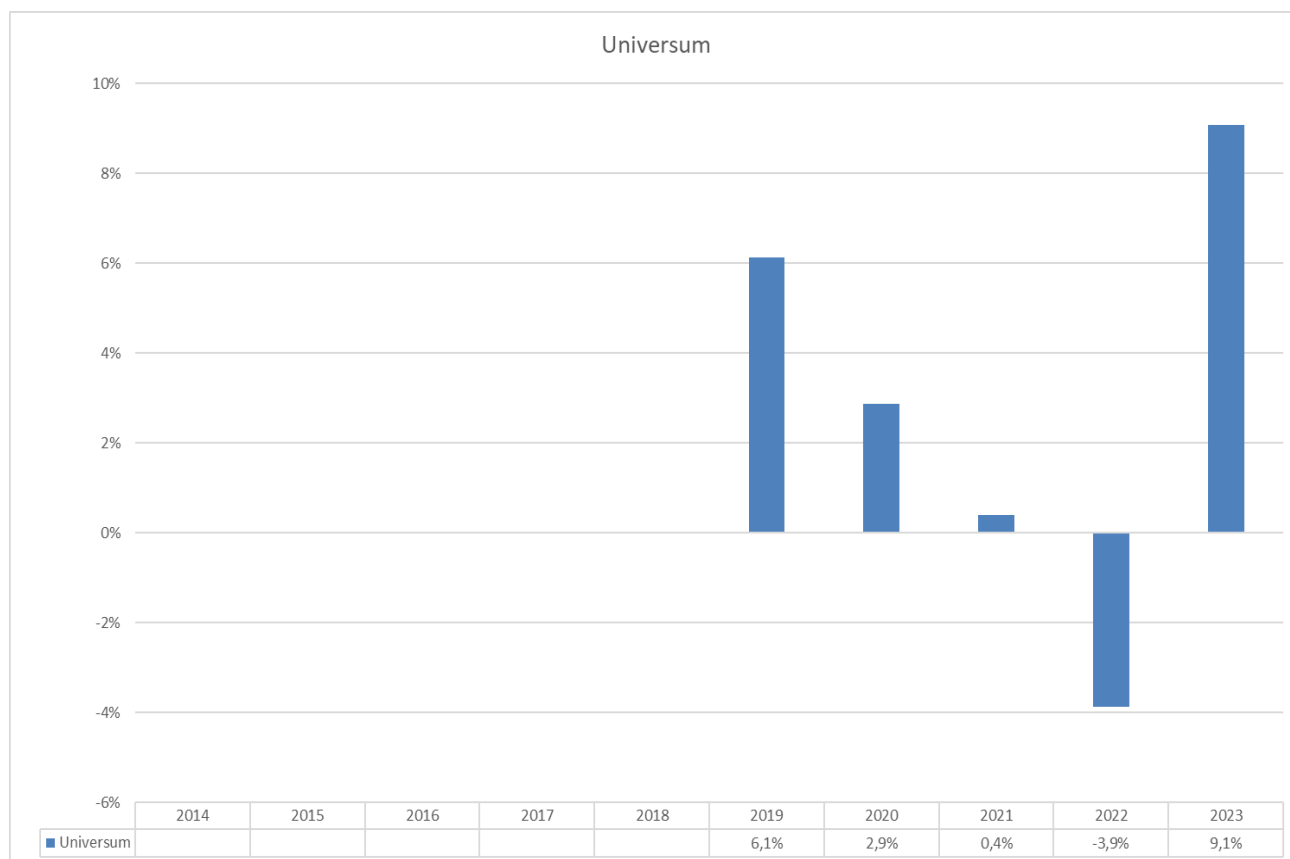
Vývoj hodnoty podílových listů UNIVERSUM v roce 2023

ISIN CZ0008475688

Historické výkonnosti podílového fondu

Použité údaje se týkají minulosti a výkonnost v minulosti není spolehlivým ukazatelem budoucích výnosů. Níže uvedený diagram má proto pouze omezenou vypovídací schopnost, pokud jde o budoucí výkonnost podílového fondu.

S vydáváním podílových listů fondu bylo započato v roce 2018. Do výpočtu historické výkonnosti byly zahrnuty veškeré poplatky a náklady. K prodejní ceně není v případě nákupu podílového listu připočítáván žádný vstupní (prodejní) poplatek. Výpočet historické výkonnosti spočívá na měně podílových listů – české koruně (CZK). Benchmark není pro podílový fond stanoven.

Politika odměňování

Odměny vyplacené pracovníkům společnosti Erste Asset Management GmbH v EUR (účetní období roku 2022 společnosti Erste Asset Management GmbH)*

Nejsou poskytovány žádné prémie za investiční výkonnost ani jiné částky vyplácené přímo investičním fondem.

Počet pracovníků k 31. 12. 2022	279
Počet zaměstnanců odpovědných za činnosti spojené s podstupováním rizik v roce 2022	144
Pevné odměny	21 036 836
Variabilní odměny (bonusy)	5 725 006
Odměny pro pracovníky celkem	26 761 842
Z toho odměny pro jednatele	1 223 760
Z toho odměny pro vedoucí pracovníky odpovědné za činnosti spojené s podstupováním rizik	4 144 774
Z toho odměny pro zaměstnance odpovědné za činnosti spojené s podstupováním rizik s kontrolními funkcemi**	1 562 971
Z toho odměny pro jiné zaměstnance odpovědné za činnosti spojené s podstupováním rizik	8 576 902
Z toho odměny pro pracovníky, kteří se na základě své celkové odměny nacházejí ve stejné příjmové skupině jako jednatele a zaměstnanci odpovědní za činnosti spojené s podstupováním rizik	0
Odměny pro zaměstnance odpovědné za činnosti spojené s podstupováním rizik celkem	15 508 407

* uvedené informace se týkají společnosti Erste Asset Management GmbH a všech jejích poboček v daném účetním období

**v tom jsou uvedeni manažeři s kontrolními funkcemi

Zásady pro úpravu výkonnostních složek odměny

Správcovská společnost přijala zásady odměňování, které mají odrážet dlouhodobé zájmy investorů a akcionářů, a zároveň eliminovat nadměrné podstupování rizika odpovědnými osobami a předcházet možným střetům zájmů s cílem zajistit dodržování standardních pravidel chování.

U všech pracovníků investiční společnosti představují pevné složky odměny dostatečně velkou část podílu na celkové odměně, aby na individuální úrovni umožňovaly uplatnit pohyblivou složku odměny.

Celková odměna (pevné a variabilní složky) se řídí zásadou rovnováhy a má udržitelný charakter, aby nebylo odměňováno podstupování nadměrných rizik. Variabilní odměna proto představuje maximálně vyvážený podíl na celkové odměně pracovníka.

Výkonnostní složky odměny slouží jak krátkodobým, tak i dlouhodobým zájmům investiční společnosti a přispívají k vyvarování se rizikového chování. Výkonnostní složky odměny zohledňují jak osobní výkon, tak

i ziskovost investiční společnosti. Velikost fondu odměn (bonuspool) se vypočte na základě bonusových potenciálů použitelných pro různé kategorie pracovníků. Bonusové potenciály jsou procentuální sazbou pevné hrubé roční odměny. Bonusový potenciál činí maximálně 100 % pevné roční hrubé odměny. Pool bonusů se upraví podle úspěchu investiční společnosti. Osobní bonus je vázán na osobní výkon. Celkový součet osobních bonusů je limitován velikostí poolu bonusů po úpravě o malusy.

Maximální výše bonusových plateb činí pro všechny pracovníky, včetně zaměstnanců odpovědných za činnosti spojené s podstupováním materiálního rizika (podle definice v politice odměňování) a jednatelů investiční společnosti, 100 % roční hrubé odměny.

Systém odměňování se skládá ze 3 složek:

- 1) Pevná odměna
- 2) Variabilní odměna
- 3) Mimoplatové výhody

Bonusový potenciál se zakládá na pevné roční hrubé odměně. Cílové dohody pracovníků obsahují kvalitativní a/nebo kvantitativní stanovené cíle. Výplata výkonnostních složek odměny je vázána na minimální ziskovost investiční společnosti a na výkonnostní cíle.

Výplata výkonnostních složek odměny se provádí ve výši 60 % přímo, přičemž pro pracovníky, kteří se podílejí přímo na managementu fondu a portfolia, z toho 50 % ihned v hotovosti a 50 % ve formě nepeněžitých nástrojů po jednom roce. Zbývajících 40 % výkonnostních složek odměny je zadrženo a vypláceno po dobu tří let, přičemž, pro pracovníky, kteří se přímo podílejí na managementu fondu a portfolia, se i z toho vyplácí 50 % v hotovosti a 50 % ve formě nepeněžitých nástrojů. Nepeněžitá nástroje se mohou skládat z podílů na některém investičním fondu spravovaném investiční společností, z rovnocenných podílů nebo nástrojů spojených s podíly nebo z rovnocenných nepeněžitých nástrojů. Na základě zásady proporcionality definovala investiční společnost limit podstatnosti, pod kterým není žádný podnět k podstoupení nepřiměřených rizik, a proto není nutné opožděné vyplacení, resp. vyplacení ve formě nepeněžitého nástroje. Jiné nepeněžní příjmy jsou vedlejší plnění, která nejsou závislá na výkonu, nýbrž jsou spojena s pracovním místem (např. služební vůz) nebo platí pro všechny pracovníky (např. dovolená).

Dozorčí rada investiční společnosti zřídila výbor pro odměňování, aby umožnila zajistit nezávislé posouzení stanovení a aplikace politiky odměňování a praxe odměňování. Tento výbor se skládá z následujících osob: Mag. Rudolf Sagmeister, Mag. Harald Gasser (expert na odměňování) a Ing. Heinrich Hubert Reiner.

Úplné znění politiky odměňování investiční společnosti je k dispozici na internetových stránkách https://cdn0.erstegroup.com/content/dam/cz/eam/Data_bank/PolitikaodmenovaniErsteAssetManagementGmbH104finalweb.pdf.

Při posledním přezkoumání dodržování postupů politiky odměňování dozorčí radou, které se uskutečnilo v březnu 2023, nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti. Dále nebyla při poslední revizi interní revizí zjištěna žádná podstatná revizní zjištění.

Politika odměňování se v minulém účetním období nijak nezměnila

Identifikace majetku, pokud jeho hodnota přesahuje 1 % hodnoty majetku

Majetkové cenné papíry s reálnou hodnotou vyšší jak 1 % majetku fondu

Název cenného papíru	ISIN cenného papíru	Země emitenta	Celková pořizovací cena, tis. Kč	Celková reálná hodnota, tis. Kč	Počet jednotek, ks	Celková nominální hodnota, tis. Kč	Podíl na majetkových CP vydaných jedním emitentem či FKI
1	2	3	4	5	6	7	8
ERSTE BOND EUROPE HIGH YIELD	AT0000A1Y3L6	AT	92 385	97 297	36 000	890	3,03
XT BOND EUR-T	AT0000A0K282	AT	168 423	184 112	65 000	1 607	5,74
ERSTE BOND EURO CORP. EUR DPM C	AT0000A1YRN5	AT	103 208	114 476	47 000	1 162	3,57
ERSTE BD EM CORPRT-EUR D02 V	AT0000A1Y9M1	AT	63 183	67 820	24 000	593	2,12
ERSTE BOND LOC EMERG-EUR D02V	AT0000A1Y2V7	AT	85 771	93 690	35 500	878	2,92
ERSTE BOND DOLLAR	AT0000A1YRA2	AT	77 245	79 101	29 100	651	2,47
ERSTE BD USA CORPOR-EUR D02 V	AT0000A1Y380	AT	47 111	51 003	21 000	519	1,59
DLUHOPISOVY FOND	CZ0008473659	CZ	490 505	524 231	474 116 976	474 117	16,35
FOND STATNICH DLUHOPISU	CZ0008474863	CZ	387 492	430 898	444 087 089	444 087	13,44
REICO CS NEMOVITOSTNI DPM C	CZ0008475373	CZ	56 082	57 751	43 937 501	43 938	1,80
JPMORGAN F-AMERICA EQTY-IACC	LU0248041781	LU	30 449	34 016	3 500	78	1,06
GS ASIA HIGH YLD B-RHEURACC	LU2407754923	LU	77 458	81 899	40 000	989	2,55
SCHRODER INTL EURO CORP-CAC	LU0113258742	LU	50 592	57 139	93 000	2 299	1,78
THREAD LUX-US CONT COR E-IU	LU0640477955	LU	31 331	34 806	17 000	380	1,09
BGF-CONT EUR FLX-I2 EUR	LU0888974473	LU	55 935	58 728	75 000	1 854	1,83

Dluhové cenné papíry s reálnou hodnotou vyšší jak 1 % majetku fondu

Název cenného papíru	ISIN cenného papíru	Země emitenta	Celková pořizovací cena, tis. Kč	Celková reálná hodnota, tis. Kč	Počet jednotek, ks	Celková nominální hodnota, tis. Kč	Podíl na dluhových CP vydaných jedním emitentem
1	2	3	4	5	6	7	8
GOVERNMENT BOND VAR 11/19/27	CZ0001004105	CZ	99 784	101 148	10 000	100 000	3,15
GOVERNMENT BOND 2.4 09/17/25	CZ0001004253	CZ	75 152	77 884	8 000	80 000	2,43
GOVERNMENT BOND 1.2 03/13/31	CZ0001005888	CZ	103 998	119 439	14 000	140 000	3,72
GOVERNMENT BOND 10/22/24	CZ0001006498	CZ	50 605	51 275	5 000	50 000	1,60
GOVERNMENT BOND 0.25 02/10/27	CZ0001005037	CZ	125 913	134 373	15 000	150 000	4,19

Ostatní majetek s reálnou hodnotou vyšší jak 1 % majetku fondu

Název	Finanční instituce	Celková pořizovací hodnota v tis. Kč	Celková reálná hodnota v tis. Kč	Podíl na fondovém kapitálu v %
Běžné účty	Česká spořitelna, a.s.	185 541	185 541	5,77

Skladba majetku FKI

Část 2: Majetek speciálního fondu

Datová oblast: DOFO32_21 Skladba majetku speciálního fondu

A	B	Hodnota, tis. Kč
Cenné papíry podle § 45/2a)	1	0
Finanční deriváty podle § 45/2b)	2	0
Vklady podle § 45/2c)	3	0
Majetkové hodnoty § 45/2d)	4	0
Investiční cenné papíry podle § 46/1a)	5	244 406
Dluhopisy podle § 46/1b)	6	530 187
Investiční cenné papíry podle § 46/1c)	7	0
Dluhopisy podle § 46/2	8	0
Cenné papíry podle § 47/1	9	2 261 689
Cenné papíry podle § 47/2	10	0
Cenné papíry podle § 47/3	11	0
Nástroje peněžního trhu podle § 48/1	12	0
Nástroje peněžního trhu podle § 48/2	13	0
Finanční deriváty podle § 49/1	14	-5 293
Komoditní deriváty podle § 49/2	15	0
Komoditní deriváty podle § 49/3	16	0
Finanční deriváty podle § 49/4	17	0
Vklady podle § 50	18	185 541
Komodity	19	0
Komoditní certifikáty	20	0
Nemovitosti	21	0
Nemovitostní společnosti	22	0

Doplňkové údaje o fondu kolektivního investování

A		B	Hodnota
Fondový kapitál podílového fondu, tis. Kč	k 31. 12. 2023	1	3 206 613
	k 31. 12. 2022	2	3 272 519
	k 31. 12. 2021	3	3 979 565
Fondový kapitál připadající na jeden podílový list, Kč	k 31. 12. 2023	4	1,132787
	k 31. 12. 2022	5	1,038409
	k 31. 12. 2021	6	1,080301
Jmenovitá hodnota podílového listu, Kč		7	1,00
Hodnota všech vyplacených výnosů na jeden podílový list, Kč		8	x
Úplata určená investiční společnosti za obhospodařování podílového fondu, tis. Kč		9	22 282
Úplata depozitáři, tis. Kč		10	2 311
Náklady na výpočet NAV, v tis. Kč		11	156
Náklady na audit, tis. Kč		12	112

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

sestavená k 31. 12. 2023

Obchodní firma: UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Sídlo: Praha 4, Michle, Budějovická 1518/13a

Rozvahový den: 31. 12. 2023

Datum sestavení účetní závěrky: 19. 4. 2024

ROZVAHA
k 31. 12. 2023

Označ.	TEXT	řád.	Běžné	Minulé
			období	období
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
3	Pohledávky za bankami a družstevními záložnami	01	185 541	111 456
	v tom: a/ splatné na požádání: aa/ běžné účty	02	183 077	108 098
	bc/ maržové účty	05	2 464	3 358
5	Dluhové cenné papíry	10	530 187	674 010
	v tom: a/ vydané vládními institucemi	11	530 187	674 010
6	Akcie, podílové listy a ostatní podíly	13	2 506 095	2 448 800
11	Ostatní aktiva	15	3 778	56 727
	a/ deriváty	16	2 258	27 128
	b/ pohledávky z obchodování s cennými papíry	17	0	25 587
	c/ zúčtování se státním rozpočtem	18	0	2 759
	d/ ostatní aktiva	19	1 520	1 253
	AKTIVA CELKEM	22	3 225 601	3 290 993
1	Závazky vůči bankám a družstevním záložnám	23	0	14 166
	v tom: b/ ostatní závazky: bc/ marže přijaté	26	0	14 166
4	Ostatní pasiva	29	16 883	2 104
	a/ deriváty	30	7 551	279
	c/ zúčtování se státním rozpočtem	32	7 089	0
	d/ ostatní pasiva	33	2 243	1 825
5	Výnosy a výdaje příštích období	34	2 105	2 204
6a	Cizí zdroje (bez čistých aktiv připadajících na držitele podílových listů) celkem	37	18 988	18 474
9	Emisní ážio	47	140 436	162 661
12	Kapitálové fondy	49	2 789 113	3 265 237
15	Zisk nebo ztráta za účetní období (přírůstek/úbytek čistých aktiv)	55	277 064	-155 379
	PASIVA CELKEM	57	3 225 601	3 290 993
	z toho: Vlastní kapitál	58	3 206 613	3 272 519
	PODROZVAHOVÉ POLOŽKY	59		
4	Pohledávky z pevných termínových operací	61	1 436 328	1 461 155
	b/ s měnovými nástroji	63	1 436 328	1 461 155
7	Hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení	69	2 001 497	2 145 241
	v tom : cenné papíry	70	2 001 497	2 145 241
12	Závazky z pevných termínových operací	73	1 441 621	1 434 306
	b/ s měnovými nástroji	75	1 441 621	1 434 306

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
za rok končící 31. 12. 2023

Označení	TEXT	Číslo	Skutečnost v účetním období	
		řádku	sledovaném	minulém
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
1	Výnosy z úroků a podobné výnosy	01	17 016	30 517
	z toho: a/ úroky z dluhových cenných papírů	02	10 667	25 941
	d/ úroky ze složených marží	05	175	68
2	Náklady na úroky a podobné náklady	06	474	228
	b/ úroky z přijatých marží	08	474	228
3	Výnosy z akcií a podílů	10	6 449	8 255
5	Náklady na poplatky a provize	11	27 858	31 006
	a/ poplatky a provize na operace s investičními nástroji	12	399	423
	b/ obhospodařovatelský poplatek	13	22 282	24 720
	c/ depozitářský poplatek	14	2 311	2 564
	d/ ostatní finanční náklady	15	2 866	3 299
6	Zisk nebo ztráta z finančních operací	16	290 055	-163 176
	a/ zisk nebo ztráta z operací s cennými papíry	17	262 965	-243 075
	b/ zisk nebo ztráta z kurzových rozdílů	18	-1	45
	c/ zisk nebo ztráta z pevných termínových operací a opcí	19	27 091	79 854
7	Ostatní provozní výnosy	20	141	145
9	Správní náklady	22	112	111
	v tom: b/ ostatní správní náklady; ba/ audit	23	112	111
12	Rozpuštění oprav, položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	25	50	124
13	Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	26	220	161
19	Zisk nebo ztráta za účetní období z běžné činnosti před zdaněním	27	285 047	-155 641
23	Daň z příjmů	31	7 983	-262
24	Zisk nebo ztráta za účetní období po zdanění	32	277 064	-155 379

PŘÍLOHA
k účetní závěrce za rok 2023

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

1. CHARAKTERISTIKA A HLAVNÍ AKTIVITY

Založení a charakteristika společnosti

UNIVERSUM – otevřený podílový fond, (dále jen „Fond“ nebo „podílový fond“) je účetní jednotka bez právní subjektivity, zřízená investiční společností Erste Asset Management GmbH, která v České republice provozuje činnost prostřednictvím svého odštěpného závodu: Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika, (dále „EAM“) v souladu se zákonem č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „Zákon“).

UNIVERSUM – otevřený podílový fond byl vytvořen na základě rozhodnutí vedoucího odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika ze dne 2. října 2018. Podílový fond je zapsán v seznamu podílových fondů vedeném ČNB podle § 597 písm. b) Zákona. Podílový fond vznikl dne 3. října 2018, který je dnem jeho zápisu do tohoto seznamu. Podílový fond není řídicím ani podřízeným fondem. Činnost Fond zahájil dne 1. listopadu 2018.

Depozitářem Fondu je na základě uzavřené smlouvy Česká spořitelna, a.s.

Fond je spravován EAM, který je dle Zákona zodpovědný za obhospodařování majetku ve Fondu. Obhospodařováním majetku se rozumí správa majetku a nakládání s ním.

Podle klasifikace, závazné pro členy Asociace pro kapitálový trh České republiky („AKAT“), je možno pro Fond použít označení speciální fond fondů smíšený.

Sídlo společnosti

UNIVERSUM – otevřený podílový fond
Praha 4, Michle, Budějovická 1518/13a

Rozhodující předmět činnosti

Fond je souborem majetku, který náleží všem podílníkům, a to v poměru podle vlastněných podílových listů. Je svěřen do obhospodařování EAM a tvoří samostatnou majetkovou podstatu, oddělenou od hospodaření s majetkem EAM a od majetkové podstaty ostatních fondů EAM obhospodařovaných. Fond není právnickou osobou. EAM jej obhospodařuje svým jménem a na účet podílníků.

EAM shromažďuje vydáváním podílových listů peněžní prostředky fyzických i právnických osob pro Fond za účelem jejich kolektivního investování na tuzemských a zahraničních finančních trzích. Počet vydávaných podílových listů ani doba, na kterou je Fond vytvořen, nejsou omezeny. EAM si však vyhrazuje právo vydávání podílových listů dočasně pozastavit nejdéle na 3 měsíce v souladu se Zákonem.

EAM se zavazuje vyplatit částku za odkoupený podílový list bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů od data, ke kterému prostřednictvím České spořitelny obdržela žádost o jeho odkoupení, pokud nedojde k pozastavení odkupování podílových listů. V případě, že objem jednoho odkoupení podílových listů převyšuje 20 % majetku v podílovém fondu, prodlužuje se lhůta uvedená v odstavci 18 na 30 pracovních dnů.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Všechny podílové listy mají stejnou jmenovitou hodnotu 1,- Kč.

Zaměření Fondu

Cílem investiční politiky je poskytnout podílníkům dlouhodobé zhodnocení podílových listů především investicemi do cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů vydaných fondy kolektivního investování. Je usilováno o růst hodnoty podílových listů při její relativně mírné kolísavosti. Za tím účelem jsou v rámci investiční strategie nabývány a prodávány majetkové hodnoty (cenné papíry, nástroje peněžního trhu, vklady a ostatní investiční nástroje), podle jejich ekonomického a tržního postavení a vyhlídek na kapitálovém trhu. Měnové, kreditní, úrokové a akciové riziko je aktivně řízeno pomocí dostupných zajišťovacích instrumentů. Cíle je dosahováno především průběžnou snahou o optimální vyvážení stabilní a dynamické složky portfolia (dluhopisy versus investiční nástroje nesoucí riziko akcií nebo nemovitostí a tzv. alternativních investic) a tím optimalizace budoucích výnosů a podstupovaných rizik.

Prostředky shromážděné v podílovém fondu jsou investovány do cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů vydaných fondem kolektivního investování.

Podílový fond může investovat do doplňkového likvidního majetku, kterým jsou vklady a termínované vklady.

Je usilováno, aby se zprostředkované zastoupení (prostřednictvím cenných papírů fondů kolektivního investování a ostatních investičních nástrojů) jednotlivých tříd aktiv v portfoliu podílového fondu pohybovalo dlouhodobě v těchto mezích:

Portfolio	Třída aktiv	Zastoupení v portfoliu		
		minimální	neutrální	maximální
Stabilní složka	Investiční nástroje nesoucí úrokové riziko s investičním ratingem	50 %	70 %	90 %
Dynamická složka	Investiční nástroje nesoucí úrokové riziko s neinvestičním ratingem nebo bez ratingu	0 %	5 %	10 %
	Investiční nástroje nesoucí riziko akciových trhů	10 %	15 %	20 %
	Investiční nástroje nesoucí riziko realitních investic*	0 %	5 %	10 %
	Investiční nástroje nesoucí riziko ostatních alternativních investic**	0 %	5 %	10 %

* např. cenné papíry investičního fondu vydané tzv. nemovitostním investičním fondem, tzv. nemovitostní investiční certifikáty, akcie vydané tzv. nemovitostní společností a obchodované na regulovaném trhu apod.

** např. tzv. strukturované dluhopisy složené z hostitelského dluhového cenného papíru nebo termínovaného vkladu a vloženého derivátu, kde úrokové platby jsou odvozeny od různých indexů a v podstatě tedy nesou jiné než úrokové riziko atd., cenné papíry investičního fondu vydané tzv. hedge fondem, komoditním fondem, tzv. komoditní investiční certifikáty apod.

Do portfolia Fondu mohou být nakupovány i jiné investiční instrumenty povolené pro kolektivní investování standardního fondu Zákonem.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Limity Fondu jsou dodržovány na základě Zákona, případně jsou v souladu se Zákonem upraveny ve statutu Fondu.

Pro efektivní obhospodařování majetku Fondu může EAM používat finanční deriváty. Efektivním obhospodařováním majetku se rozumí realizace operací za účelem snížení rizika, za účelem snížení nákladů, nebo za účelem dosažení dodatečných výnosů pro Fond za předpokladu, že podstupované riziko je prokazatelně nízké. Expozice z těchto operací musí být vždy plně kryta majetkem Fondu tak, aby bylo možno vždy dostát závazkům z těchto operací.

Zásady hospodaření

Hospodářský výsledek vzniká jako rozdíl mezi výnosy a náklady souvisejícími s obhospodařováním majetku Fondu.

Vytvářený zisk je v plném rozsahu ponecháván v kapitálovém fondu, jako zdroj pro další investice a zvyšuje hodnotu podílového listu. Pokud hospodaření EAM s majetkem Fondu skončí ztrátou, použije se ke krytí ztráty kapitálový fond, vytvořený ze zisku minulých let.

Při obhospodařování majetku ve Fondu mohou být uzavírány smlouvy o prodeji investičních nástrojů, do kterých může Fond investovat, ale které nejsou v jeho majetku nebo které má na čas přenechány, pouze za předpokladu, že jejich sjednání slouží k efektivnímu obhospodařování jeho majetku.

Fond může dle § 26 Nařízení vlády č. 243/2013 o investování investičních fondů a o technikách k jejich obhospodařování (dále jen „Nařízení vlády č. 243/2013“), přijmout úvěr nebo půjčku se splatností nejdéle 6 měsíců, a to do výše 10 % hodnoty svého majetku.

Majetek Fondu nesmí být dle § 27 a § 28 Nařízení vlády č. 243/2013 použit k poskytnutí půjčky, úvěru, daru, zajištění závazku třetí osoby nebo k úhradě závazku, který nesouvisí s jeho obhospodařováním.

Změna statutu Fondu

V roce 2023 nebyly provedeny žádné významné změny ve statutu Fondu.

2. VÝCHODISKA PRO PŘÍPRAVU ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Účetní závěrka byla připravena na základě účetnictví vedeného v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, příslušnými platnými nařízeními, vyhláškami a vnitřními normami a Českými účetními standardy pro finanční instituce, kterými se stanoví základní postupy účtování a to v rozsahu stanoveném Vyhláškou Ministerstva financí České republiky č. 501/2002 Sb., ze dne 6. 11. 2002 ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví uspořádání a obsahové vymezení položek účetní závěrky a rozsah údajů ke zveřejnění pro banky a některé finanční instituce.

Podle § 4a, odst. 1 této vyhlášky jsou účetní jednotky pro účely vykazování finančních nástrojů, jejich oceňování a uvádění informací o nich v příloze k účetní závěrce povinny postupovat podle mezinárodních účetních standardů upravených přímo použitelnými předpisy Evropské unie.

Jde zejména o následující mezinárodní standardy:

IFRS 7 (Finanční nástroje: zveřejňování)

IFRS 9 (Finanční nástroje: účtování a oceňování)

IFRS 13 (Ocenění v reálné hodnotě)

IAS 32 (Finanční nástroje: Vykazování)

IAS 39 (Finanční nástroje: účtování a oceňování)

Požadavky vyplývající z těchto mezinárodních standardů si vyžádaly jednorázové změny ke dni aplikace či nastavení nových pravidel pro nově nabývaná finanční aktiva.

IFRS 7 aplikuje nové požadavky vyplývající z IFRS 9 do jejich adekvátního zobrazení v účetní závěrce.

IFRS 9 stanoví zásady pro účtování a oceňování finančních aktiv a finančních závazků. Klasifikace finančních aktiv se provádí podle svého určení specifikovaného v obchodních modelech investičních společností pro jimi obhospodařované fondy. Finanční aktiva se člení na 3 kategorie (dříve 4) a oceňují se naběhlou hodnotou (Amortized costs/AC) nebo reálnou hodnotou vykázanou do zisku nebo ztráty (Fair Value Through Profit or Loss/FVPL) resp. do ostatního úplného výsledku (Fair Value Through Other Comprehensive Income/FVOCI). V souvislosti se znehodnocením finančních aktiv se aplikuje model očekávané úvěrové ztráty (expected credit loss/ECL) od prvotního zaúčtování, který nahrazuje model nastalé ztráty dle IAS 39, určující tvorbu opravných položek.

IFRS 13 stanoví hierarchii reálných hodnot podle přístupu k cenám, použitým pro ocenění jednotlivých finančních nástrojů. Umožňuje nadále používat MID ceny pro ocenění finančních nástrojů a řeší vztah transakčních nákladů k reálné hodnotě. Transakční náklady spojené s nákupem finančního nástroje zůstávají součástí pořizovací ceny pouze u portfolia AC a FVOCI. U finančních nástrojů oceňovaných FVPL vstupují tyto náklady přímo do výsledkových účtů.

IAS 32 stanoví pravidla pro rozlišení mezi vlastním kapitálem a finančním závazkem, které si vyžaduje provést reklasifikaci u podílových fondů, jejichž podílové listy naplňují klíčové charakteristiky finančních závazků.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

IAS 39 byl nahrazen IFRS 9, ale nadále může být využíván pro zajišťovací účetnictví, které je dle IFRS 9 postaveno na odlišných principech.

Sestavená účetní závěrka vychází z principu časového rozlišení, kdy transakce a další skutečnosti jsou uznány v době jejich vzniku a zaúčtovány v období, se kterým věcně i časově souvisejí. Respektuje obecné účetní zásady, především zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách.

Účetní závěrka obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu k účetní závěrce.

Sestavení účetní závěrky vyžaduje, aby EAM prováděl odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv k datu sestavení účetní závěrky a nákladů a výnosů v příslušném účetním období. Tyto odhady jsou založeny na informacích dostupných k datu sestavení účetní závěrky a mohou se od skutečných výsledků lišit.

Výkonost jednotlivých aktiv v roce 2023 ovlivňovaly zejména makroekonomické problémy a geopolitická rizika. Na finančních trzích se dařilo jen několika typům investičních aktiv, a to i přes geopolitické napětí, které roste kvůli válce na Ukrajině a na Blízkém Východě. Vysokou inflaci se dařilo snižovat vyššími úrokovými sazbami jen pomalu.

Tato účetní závěrka je nekonsolidovaná.

Údaje ve výkazech a v příloze jsou uvedeny v tisících Kč, pokud není uvedeno jinak.

3. UPLATNĚNÉ ÚČETNÍ METODY

Okamžik uskutečnění účetního případu

Fond účtuje o prodeji a nákupu cenných papírů v okamžiku uzavření smlouvy (tzv. trade date) v případě, že doba mezi uzavřením smlouvy a plněním závazku z této smlouvy není delší než doba obvyklá.

Za okamžik uskutečnění účetního případu se v případě smluv o derivátech považuje:

- a) okamžik, kdy byla uzavřena příslušná smlouva,
- b) okamžik, kdy došlo k plnění na základě příslušné smlouvy.

Dále je okamžikem uskutečnění účetního případu zejména den výplaty nebo převzetí oběživa, den nákupu nebo prodeje valut, deviz, den provedení platby, den, ve kterém dojde k nabytí nebo zániku vlastnictví, popř. práv k cizím věcem, ke vzniku pohledávky a závazku, jejich změně nebo zániku, k pohybu majetku uvnitř účetní jednotky a k dalším skutečnostem, které jsou předmětem účetnictví a které nastaly, popřípadě, o nichž jsou k dispozici potřebné doklady tyto skutečnosti dokumentující, nebo které vyplývají z vnitřních podmínek účetní jednotky anebo ze zvláštních předpisů.

Finanční nástroje – účetní politiky

Při prvotním zaúčtování je finanční aktivum klasifikované jako oceňované

- naběhlou hodnotou (AC – amortized cost),
- reálnou hodnotou proti účtům vlastního kapitálu (FVOCI – fair value through other comprehensive income),
- reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty (FVPL – fair value through profit or loss); transakční náklady související s pořízením tohoto aktiva nejsou součástí pořizovací ceny, jsou účtovány přímo do nákladů.

Finanční aktivum je oceněno v naběhlé hodnotě (AC), pokud splní obě z následujících podmínek a zároveň není určeno jako oceňované reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty (FVPL):

- aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cílem je držet finanční aktiva za účelem získání smluvních peněžních toků,
- smluvní podmínky finančního aktiva stanoví konkrétní data peněžních toků tvořených výlučně splátkami jistiny a úroků z nesplacené částky jistiny (tzv. „SPPI test“ – solely payment of principal and interest).

Dluhový nástroj je oceněn reálnou hodnotou proti účtům vlastního kapitálu (FVOCI), pouze pokud splní obě z následujících podmínek a zároveň není určen jako oceňovaný reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty:

- aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cíle je dosaženo jak inkasem smluvních peněžních toků, tak prodejem finančních aktiv,
- smluvní podmínky finančního aktiva stanoví konkrétní data peněžních toků tvořených výlučně splátkami jistiny a úroků z nesplacené částky jistiny („SPPI test“).

Při prvotním zaúčtování majetkového cenného papíru, který není určen k obchodování („held for trading“) může účetní jednotka neodvolatelně určit, že bude vykazovat následné změny v reálné hodnotě proti účtům vlastního kapitálu (FVOCI). Tato volba může být provedena a aplikována na úrovni dané investice.

Všechny ostatní finanční aktiva jsou oceňována reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty (FVPL). Finanční aktiva, která jsou určena k obchodování („held for trading“) a finanční aktiva, jejichž výkonnost je hodnocena na základě reálné hodnoty, jsou oceňována ve FVPL, protože daná finanční aktiva nejsou držena za účelem získání smluvních peněžních toků ani držena za účelem dosažení cíle, kterým by bylo inkaso smluvních peněžních toků a prodej finančních aktiv.

Kromě toho může při prvotním zaúčtování účetní jednotka neodvolatelně zařadit finanční aktivum, které jinak splňuje požadavky pro oceňování v AC nebo FVOCI, jako oceňované ve FVPL, pokud je tím vyloučen nebo významně omezen oceňovací nebo účetní nesoulad, který by jinak nastal.

Již při prvotním zaúčtování finančních aktiv vykazovaných v naběhlé hodnotě a dluhových finančních aktiv oceňovaných v reálné hodnotě proti účtům vlastního kapitálu je třeba stanovit opravné položky na očekávané kreditní ztráty (ECL – expected credit loss), a to ve výši 12-ti měsíčních ECL nebo celoživotních ECL. Očekávaná kreditní ztráta je současná hodnota nerealizovaných peněžních toků za dobu očekávané životnosti finančního nástroje. Opravné položky na očekávané kreditní ztráty se tvoří preventivně pro každý dluhopis v portfoliích FV OCI nebo AC, i když emitent nemá aktuální kreditní problémy. O výši opravné položky rozhoduje nejen aktuální interní rating a pravděpodobnost úpadku emitenta dluhopisu, ale zejména to, jestli je aktuální rating a pravděpodobnost úpadku významně horší, než byla při předchozích nákupech. ECL jsou kalkulovány vždy k ultimu měsíce a účtovány přírůstkově – zvýšení nebo snížení proti předchozímu období. Dle výše úvěrového rizika jsou ECL zařazeny do příslušného Stage, přičemž Stage 1 představuje aktivum s nízkým úvěrovým rizikem, zařazení do Stage 2 a 3 s tvorbou celoživotních ECL je použito při významném zhoršení kreditního rizika či znehodnocení finančního aktiva.

Vzhledem k drženému portfoliu finančních nástrojů, strategii investování, řízení rizik atd. nemá nová klasifikace významnější dopad na dosavadní způsob vykazování, který odpovídá obchodnímu modelu řízení finančních aktiv na bázi reálné hodnoty.

Finanční nástroje – oceňování.

Reálná hodnota je cena, která by byla přijata za prodej aktiva nebo zaplacená k úhradě závazku v řádné transakci mezi účastníky trhu k datu ocenění. Nejlepším důkazem reálné hodnoty je cena na aktivním trhu. Aktivní trh je takový, ve kterém se transakce týkající se aktiv nebo závazků provádí v dostatečné frekvenci a objemu, aby průběžně poskytovaly informace o cenách. Reálná hodnota finančních nástrojů obchodovaných na aktivním trhu je oceněna jako násobek kotované ceny za jednotlivé aktivum nebo závazek a množství, které účetní jednotka drží. Je tomu tak i v případě, kdy běžný denní objem obchodování na trhu není schopen absorbovat držené množství a zadání prodeje celé držené pozice v jedné transakci by mohlo ovlivnit kóťovanou cenu.

Standard IFRS 13 požaduje nalézt v rámci rozpětí BID-ASK cenu, která bude nejlépe reprezentovat reálnou hodnotu odpovídající stanovenému cíli, tj. cenu, která by byla získána za prodej aktiva. Určení této hodnoty většinou znamená použití úsudku současně s informací o historických BID cenách, ASK cenách a skutečně dosahovaných cenách reálných transakcí. Na základě historických transakcí a duračního profilu portfolia aktiv přeceňovaných na reálnou hodnotu považuje Fond MID cenu za vhodnou reprezentaci reálné hodnoty v souladu s IFRS 13. Rozdíl mezi cenou skutečně realizovaných transakcí a MID oceněním k datu vykazání Fond nepovažuje za významný.

Ke stanovení reálné hodnoty instrumentů oceňovaných na základě tržních kotací, se v rámci rozpětí nabídkových a poptávkových cen použila poslední obchodní cena k datu vykazání.

Ke stanovení reálné hodnoty některých finančních nástrojů, pro které nejsou k dispozici informace o cenách externího trhu, se používají techniky ocenění, jako jsou modely diskontovaných peněžních toků nebo modely založené na nedávných tržních transakcích nebo posouzení finančních údajů investic.

Ocenění reálnou hodnotou je analyzováno na základě hierarchie reálných hodnot takto: (i) první úroveň je ocenění na základě kótovaných cen z aktivních trhů pro totožná aktiva nebo závazky, (ii) ocenění druhé úrovně jsou oceňovací techniky se všemi významnými vstupy pro aktivum nebo závazek pozorovatelnými na trhu buď přímo (tj. z ceny), nebo nepřímo (tj. odvozené z cen), a (iii) ocenění třetí úrovně jsou ocenění, která nejsou založena pouze na pozorovatelných tržních údajích (to znamená, že ocenění vyžaduje významné nepozorovatelné vstupy a odhady). Pro převody mezi jednotlivými úrovněmi reálných hodnot se předpokládá, že nastaly na konci vykazovaného období.

Ocenění reálnou hodnotou je jediným kritickým účetním odhadem uplatňovaným Fondem. Informace o reálných hodnotách finančních nástrojů oceněných pomocí předpokladů, které nejsou založeny pouze na pozorovatelných tržních údajích, jsou uvedeny v poznámce „Reálná hodnota“.

Transakční náklady jsou přírůstkové náklady, které přímo souvisejí s nabytím, vydáním nebo pozbytím finančního aktiva nebo závazku. Přírůstkový náklad je takový náklad, který by nevznikl, pokud by účetní jednotka nenabyla, nepozbyla nebo neemitovala finanční nástroj. Transakční náklady zahrnují poplatky a provize obchodním zástupcům, poradcům, makléřům a prodejcům, dále odvody regulačním orgánům a burzám, převodové daně a jiné poplatky. Transakční náklady naopak nezahrnují prémie nebo diskonty, náklady na financování, interní správní náklady nebo náklady na držbu.

Transakční náklady přímo související s nabytím, vydáním nebo pozbytím finančního aktiva nebo závazku vykazovaného ve FVPL jsou okamžitě vykázány jako náklad ve výkazu zisku nebo ztráty.

Finanční nástroje – klasifikace a následné ocenění – kategorie ocenění.

Fond klasifikuje finanční aktiva v následujících kategoriích oceňování:

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty („FVPL“). Tato kategorie může zahrnovat tři dílčí kategorie: finanční aktiva držena za účelem obchodování, finanční aktiva jiná než k obchodování povinně oceněná v reálné hodnotě vykázané do

zisku nebo ztráty a finanční aktiva označená při prvotním zaúčtování jako aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty (FVO).

Finanční aktiva povinně oceněná v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty. Finanční aktiva jiná než k obchodování povinně oceněná v reálné hodnotě vykázaná do zisku nebo ztráty musí být zařazena do této kategorie, pokud smluvní podmínky aktiva vedou k peněžním tokům, které nejsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny. Finanční aktiva řízená na základě reálné hodnoty jsou také zařazena do této kategorie.

Finanční nástroje – klasifikace a následné ocenění – obchodní model.

Obchodní model odráží způsob, jakým fond spravuje aktiva za účelem vytváření peněžních toků - zda je cílem Fondu: i) pouze vybírat smluvní peněžní toky z aktiv („držení za účelem získání smluvních peněžních toků“) nebo ii) vybírat jak smluvní peněžní toky, tak peněžní toky plynoucí z prodeje aktiv („držení za účelem získání smluvních peněžních toků a prodeje“), nebo pokud není použitelný žádný z bodů i) a ii), jsou finanční aktiva klasifikována jako součást „jiného“ obchodního modelu a oceněna v kategorii FVPL.

Obchodní model je určen pro skupinu aktiv (na úrovni portfolia) na základě všech relevantních důkazů o činnostech, které Fond podstupuje k dosažení cíle stanoveného pro portfolio k dispozici v den hodnocení. Mezi faktory posuzované Fondem při určování obchodního modelu patří následující: při nákupu nebo prodeji cenných papírů se Fond primárně zaměřuje na reálnou hodnotu a tyto informace používá k vyhodnocení výkonnosti aktiv a k rozhodování. Toto portfolio není drženo za účelem držení k inkasu smluvních peněžních toků („Hold to collect“) ani za účelem držení k inkasu peněžních toků a prodejem finančních aktiv („Hold to collect and sell“). U takového portfolia je inkaso smluvních peněžních toků pouze vedlejší k dosažení cíle obchodního modelu.

V souladu s klasifikací dle IFRS 9 je celé portfolio Fondu zařazeno následovně:

Obchodní model: Finanční nástroje držené k obchodování

Portfolio: Řízené na bázi reálné hodnoty – finanční aktiva povinně oceněná v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty

Ocenění: Reálná hodnota do výkazu zisku a ztrát

Opravné položky (ECL): Ne

Nástroje: Všechny investiční nástroje

Fond nezměnil během současného a předchozího období svůj obchodní model a neprovedl žádné reklasifikace. Informace o kritických úsudcích, které Fond uplatňuje při určování obchodních modelů svých finančních aktiv, jsou uvedeny v poznámce 3 obchodního modelu.

Finanční nástroje – reklasifikace.

Finanční nástroje jsou reklasifikovány pouze tehdy, když se obchodní model pro správu portfolia jako celku změní. Reklasifikace má prospektivní vliv a je aplikována od počátku prvního vykazovaného období, které následuje po změně obchodního modelu.

Finanční aktiva – odúčtování.

Fond odúčtuje finanční majetek, pokud (a) jsou aktiva splacena nebo práva na peněžní toky z aktiv vypršela jiným způsobem, nebo (b) Fond převedl práva z peněžních toků z finančních aktiv nebo vstoupil do dohody o převodu aktiva přičemž (i) jsou na jinou protistranu převedeny v podstatě všechna rizika a užitky plynoucí z vlastnictví aktiva, nebo (ii) nejsou převedena v podstatě všechna rizika a odměny plynoucí z vlastnictví, ale Fond si díky dohodě o převodu aktiva neponechal kontrolu. Kontrola je ponechána, pokud protistrana takové dohody nemá žádnou reálnou schopnost prodat aktivum v plném rozsahu třetí osobě, aniž by omezovala tento prodej jakýmkoliv restrikcemi.

Finanční aktiva – odpisy.

Finanční majetek je zcela nebo částečně odepsán v případě, kdy Fond vyčerpal veškeré praktické možnosti vymáhání pohledávky a dospěl k závěru, že neexistuje důvodné očekávání vymožení nesplacené pohledávky. Odpis představuje okamžik odúčtování.

Finanční závazky – kategorie ocenění.

Finanční závazky jsou oceňovány v kategorii AC, s výjimkou finančních závazků v kategorii FVPL: tato klasifikace se uplatňuje na deriváty, finanční závazky určené k obchodování (např. krátké pozice v cenných papírech) a ostatní finanční závazky, u kterých Fond využil možnost klasifikovat finanční závazky v kategorii FVPL při výchozím uznání.

Finanční závazky – odúčtování.

Finanční závazky jsou odúčtovány v okamžiku zániku (tj. ve chvíli, kdy je povinnost, která je uvedena ve smlouvě, ukončena, zrušena nebo vyprší).

Změny závazků, které nevedou k jejich zániku, se účtují jako změna v odhadu za použití metody kumulativní úpravy s případným ziskem nebo ztrátou vykázanou jednorázově v zisku nebo ztrátě.

Započtení finančních nástrojů

Finanční aktiva a závazky se vzájemně započítávají a čistá částka je vykázána v rozvaze, pokud existuje právně vymahatelný nárok na započtení zúčtovaných částek a existuje záměr vypořádat je v čisté výši nebo realizovat aktivum a vypořádat závazek současně. Právně vymahatelný nárok nesmí být podmíněn budoucími událostmi a musí být vynutitelný v rámci běžného podnikání, ale i v případě selhání, platební neschopnosti nebo úpadku společnosti nebo protistrany.

K datu účetní závěrky Fond neeviduje žádná finanční aktiva nebo závazky, které jsou předmětem Rámcové dohody o vzájemném započtení a zajištění.

Cenné papíry

V souladu se strategií Fondu jsou všechny cenné papíry klasifikovány jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů. Cenné papíry se během účetního období přeceňují na reálnou hodnotu denně dle § 196 Zákona.

V účetnictví Fondu jsou cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů. Při stanovení reálné hodnoty cenných papírů z investiční činnosti fondu kolektivního investování se postupuje podle mezinárodních účetních standardů s tím, že pro stanovení reálné hodnoty dluhopisu je použita průměrná cena mezi nejlepší závaznou nabídkou a poptávkou (MID – středová cena). Pro majetkové cenné papíry se použije zavírací (CLOSE) cena z příslušného veřejného trhu zveřejněná na všeobecně uznávaných informačních systémech Bloomberg nebo Reuters.

Cenné papíry jsou oceněny cenou uvedenou na veřejném trhu, která je případně upravena dle pravidel zakotvených ve Vyhlášce č. 244/2013. Není-li k dispozici tržní cena, je použita hodnota vypočtená dle oceňovacích modelů založených na diskontování budoucích cash flow dle výnosové křivky vypočtené s využitím systému Reuters a Kondor+.

Cenné papíry jsou při prvotním zachycení oceněny pořizovací cenou. Transakční náklady spojené s pořízením cenných papírů jsou v souladu s IFRS účtovány přímo do nákladů a nejsou již součástí pořizovací ceny. Cenné papíry jsou následně přeceněny na reálnou hodnotu.

Realizované kapitálové zisky a ztráty, jejichž součástí jsou i kurzové zisky a ztráty, jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Zisk nebo ztráta z finančních operací”.

Kapitálové zisky a ztráty jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce Zisk nebo ztráta z finančních operací.

Časové rozlišení úroků vztahující se k aktivům bylo zahrnuto do celkových zůstatků těchto aktiv.

Pohledávky a závazky

Fond účtuje o pohledávkách vzniklých při obchodování s cennými papíry a o ostatních provozních pohledávkách v nominální hodnotě, o pohledávkách z kladné reálné hodnoty derivátů v reálné hodnotě k rozvahovému dni. Dle zásady opatrnosti jsou vytvářeny opravné položky podle věkové struktury pohledávek. K pohledávkám souvisejících s finančními nástroji je třeba vytvářet opravné položky podle IFRS 9, lze však na jejich tvorbu aplikovat zjednodušený model, zejména pokud se jedná o aktiva bez významné složky financování (např. kupony, dividendy, nedoplatky daní atd.).

Fond účtuje o závazcích vzniklých při obchodování s cennými papíry a o provozních závazcích v nominální hodnotě, o závazcích ze záporné reálné hodnoty derivátů v reálné hodnotě k rozvahovému dni.

Finanční deriváty

Fond v rámci své činnosti může mít deriváty k obchodování nebo může vstupovat do zajišťovacích kontraktů s finančními deriváty. Fond může používat finanční deriváty k zajištění úrokového a měnového rizika, kterému je vystaven v důsledku operací na finančních trzích. U zajišťovacích derivátů je v tomto případě použita metoda zajištění reálné hodnoty.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Kritéria Fondu, která musejí být splněna, aby mohlo být o derivátu účtováno jako o zajišťovacím, jsou následující:

- Fond má vypracovanou strategii v oblasti řízení rizik,
- na počátku zajištění je zajišťovací vztah formálně zdokumentován, dokumentace obsahuje identifikace zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů, vymezení rizika, které je předmětem zajištění, přístup ke zjišťování, zda je zajištění efektivní,
- dle IAS 39 je zajištění efektivní, tzn., že v jeho průběhu jsou změny reálných hodnot nebo peněžní toky zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů téměř vyrovnány a toto vyrovnání je v rozmezí 80 % - 125 %,
- dle IFRS 9 se rozmezí zajištění nesleduje, rozhodnutí o použití zajišťovacího účetnictví trvá po celou dobu životnosti zajišťovaného finančního nástroje.

Nominální hodnoty finančních derivátů jsou zachyceny v podrozvaze. Změny reálných hodnot derivátů, které jsou klasifikovány jako zajišťovací (viz výše) jsou zachyceny na účtech nákladů nebo výnosů. Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde jsou zachyceny rozdíly z přecenění zajišťovaného nástroje, jsou účtovány i změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku.

Všechny finanční deriváty jsou vykazovány jako aktiva v případě kladné reálné hodnoty nebo jako pasiva v případě záporné reálné hodnoty. Reálná hodnota derivátů je vypočtena na základě oceňovacích modelů.

Derivát, který není označen za sjednaný za účelem zajištění, je označován jako derivát k obchodování. Tyto deriváty jsou oceňovány denně reálnou hodnotou a oceňovací rozdíly se vykazují na účtech nákladů a výnosů z derivátů.

V některých případech může být derivát součástí složeného finančního nástroje, který zahrnuje jak hostitelský nástroj, tak i derivát. Fond v souladu s platnými předpisy účtuje o změnách majetku a závazků z titulu změn kurzů nebo cen cenných papírů nebo změn devizových kurzů prostřednictvím účtů nákladů a výnosů. Vzhledem k tomu, že majetek Fondu je oceňován reálnou hodnotou a změny reálných hodnot jsou vykázány na účtech nákladů a výnosů z derivátů, vložené deriváty nejsou oddělovány.

Daň z příjmů

Splatná daň

Daňový základ pro daň z příjmů je propočten z výsledku hospodaření běžného období před zdaněním přičtením daňově neuznatelných nákladů a odečtením výnosů, které nepodléhají dani z příjmů, a dalších položek upravujících daňový základ. Výpočet splatné daňové povinnosti je proveden na konci zdaňovacího období podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Sazba daně pro rok 2023 činí 5 %.

Odložená daň

Odložená daň se vykazuje ze všech přechodných rozdílů mezi zůstatkovou hodnotou aktiva nebo závazku v rozvaze a jejich daňovou hodnotou s použitím úplné závazkové metody. Odložená daňová pohledávka je zachycena ve výši, kterou bude pravděpodobně možno realizovat proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti.

Přepočty cizích měn

Pro přepočet cizích měn je používán kurz devizového trhu vyhlášený ČNB platný k danému dni. Aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítána stejným způsobem.

Kurzové rozdíly vzniklé denním přeceňováním majetku a závazků účtovaných v cizích měnách se účtují na účty nákladů nebo výnosů.

Kapitálové fondy

Aktuální cena podílového listu každé třídy v den D je stanovena v den D+1 jako podíl hodnoty fondového kapitálu každé třídy ke dni D a příslušného počtu podílových listů. Aktuální hodnota podílového listu každé třídy se stanovuje denně. V odůvodněných případech může být aktuální hodnota podílového listu platná pro více dní.

Emisní ážio

Emisní ážio představuje rozdíl mezi nominální hodnotou všech podílových listů a jejich aktuální hodnotou ke dni jejich vydání nebo odkupu.

Výnosové a nákladové úroky a výnosy z dividend

Výnosové a nákladové úroky jsou vykazovány v položce Výnosy z úroků a podobné výnosy výkazu zisku a ztráty, jsou rozeznávány na aktuálním principu.

Dividendové výnosy jsou vykazovány v položce Výnosy z akcií a podílů výkazu zisku a ztráty a jsou účtovány k datu účinnosti nároku na jejich výplatu (datum ex-dividend). Dividendové výnosy z tuzemských cenných papírů jsou zachyceny po odpočtu srážkové daně. Dividendové výnosy ze zahraničních cenných papírů jsou zachyceny před odpočtem srážkové daně.

Výnosy v členění podle geografického umístění trhů

V kapitole 5 jsou výnosy z úroků a podobné výnosy (bod 5.11) a výnosy z akcií a podílů (bod 5.12) uvedeny v geografickém členění podle emitenta příslušných cenných papírů. U ostatních kategorií výnosů, popř. nákladů, geografické členění neuvádíme vzhledem k tomu, že finanční operace jsou prováděny s vybranými protistranami vesměs z ČR, a ne přímo na trzích, kde se odvíjí obchody s daným typem finančního instrumentu.

Následné události

Dopad událostí, které nastaly mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky, je zachycen v účetních výkazech v případě, že tyto události poskytly doplňující informace o skutečnostech, které existovaly k rozvahovému dni.

V případě, že mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky došlo k významným událostem zohledňujícím skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni, jsou důsledky těchto událostí popsány v příloze účetní závěrky, ale nejsou zaúčtovány v účetních výkazech.

Opravy významných chyb a změny účetních metod

Položky z jiného účetního období, než kam účetně patří, a změny účetních metod jsou účtovány jako výnosy nebo náklady ve výkazu zisku a ztráty v běžném účetním období s výjimkou oprav významných chyb a významných dopadů změn účetních metod, které jsou zachyceny prostřednictvím položky „Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období“ v rozvaze Fondu.

Fond v roce 2023 ani 2022 neúčtoval o žádných opravách minulých účetních období

4. ŘÍZENÍ RIZIK***Úvěrové riziko***

V souladu se statutem a investiční strategií stanovuje obhospodařovatel Fondu pravidla a postupy pro výběr investičních instrumentů tak, aby celkový kreditní profil alokovaných investic odpovídal charakteru Fondu. Nové typy instrumentů jsou jednotlivě posuzovány a v případě vhodnosti schvalovány útvarem risk managementu včetně specifikace limitů pro pozice v takových instrumentech. Důraz je kladen na přiměřenou ratingovou strukturu a na diverzifikaci portfolia (především u úrokových portfolií, resp. úrokové části portfolia Fondu).

Tržní riziko

Fond používá celou řadu nástrojů pro omezování rizikové expozice portfolia, přičemž významná pozornost je věnována tržním rizikům. Fond podléhá, kromě zákonných omezení, také souboru interních limitů, které přímo ovlivňují cizoměnovou rizikovou expozici, úrokovou rizikovou expozici (pásmo modifikované durace, ve kterém se Fond pohybuje), případně i akciovou alokaci na jednotlivých trzích dle jejich volatility, ratingovou strukturu portfolií (viz výše), popř. další charakteristiky Fondu. Příslušné limity jsou aplikovány adekvátně povaze Fondu.

V případě nákupu instrumentů nového typu, jsou tyto instrumenty předem analyzovány nejen z hlediska úvěrového rizika, ale i z hlediska tržního rizika, které mohou vnést do portfolia, popř. které mohou napomoci z portfolia eliminovat, na základě čehož je posouzena jejich vhodnost, popř. přijatelný podíl v portfoliu Fondu.

Tržní rizikovost fondu je měřena hodnotou Value at Risk (dále jen „VaR“). VaR je počítán systémem MRS, který je pod správou týmu v Erste Group Bank AG, a reportuje ho tým Řízení tržních a likviditních rizik České spořitelny.

Níže jsou v procentech uvedeny relativní měsíční hodnoty VaR pro jednotlivé typy tržních rizik:

	k 31. 12. 2023	Průměr za rok 2023
Akciový VaR	2,33 %	2,25 %
Měnový VaR	0,21 %	0,23 %
Úrokový VaR	0,60 %	0,52 %
Volatilní VaR	0,00 %	0,00 %
Globální VaR	2,49 %	2,42 %

	k 31. 12. 2022	Průměr za rok 2022
Akciový VaR	2,02 %	2,17 %
Měnový VaR	0,20 %	0,12 %
Úrokový VaR	0,62 %	0,54 %
Volatilní VaR	0,00 %	0,00 %
Globální VaR	2,31 %	2,37 %

Průměrný VaR je počítán jako průměr měsíčních VaR v daném roce.

Je sledována globální riziková expozice a zároveň i riziková expozice v rozložení na cizoměnový, úrokový a akciový VaR. Na základě takového rozkladu mohou být identifikovány kritické rizikové segmenty, přičemž tato identifikace pak zpětně ovlivňuje

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

reinvestiční proces. Limity pro Fond jsou stanoveny buď maximální přípustnou hodnotou VaR, nebo poměrem hodnoty VaRu fondu k hodnotě VaRu benchmarku.

Akciový VaR vyjadřuje také riziko spojené s držbou podílových listů podílových fondů (včetně fondů peněžního trhu a dluhopisových fondů).

Dodržování všech výše uvedených limitů je průběžně kontrolováno, přičemž je také hodnocena efektivnost jejich nastavení a v případě potřeby jsou tyto limity revidovány.

Riziko vývoje směnných kurzů, úrokových sazeb, popř. dalších tržních veličin, které by mohly být pro portfolio nepříznivé, je zajišťováno v přiměřeném rozsahu prostřednictvím finančních derivátů. Finanční deriváty jsou obchodovány na OTC trhu, neboť tam lze zobchodovat kontrakty a parametry povahou přesně odpovídající potřebám zajištění. V portfoliích se objevují především měnové swapy, měnové forwardy a úrokové swapy.

Geografická koncentrace rizik

Geografická koncentrace finančních aktiv a závazků Fondu k 31. prosinci 2023 je uvedena níže:

31. 12. 2023	Všechny země včetně vybraných teritorií a mezinárod. org.	Česká republika	Země eurozóny včetně vybraných teritorií	Ostatní země a MO bez ČR a eurozóny vč. vybr. teritorií
Aktiva celkem	3 225 601	1 754 291	1 051 935	419 375
Pohledávky za bankami	185 541	185 541	-	-
Běžné účty	183 077	183 077	-	-
Maržové účty	2 464	2 464	-	-
Marže složené			-	-
Dluhové cenné papíry	530 187	530 187	-	-
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	2 506 095	1 034 785	1 051 935	419 375
Finanční deriváty – kladná reálná hodnota	2 258	2 258	-	-
Ostatní aktiva	1 520	1 520	-	-
Pasiva celkem	3 225 601	3 225 601	-	-
Závazky vůči bankám	0	0		-
Ostatní cizí zdroje	18 988	18 988	-	-
Finanční deriváty – záporná reálná hodnota	7 551	7 551	-	-
Ostatní závazky	11 437	11 437	-	-
Vlastní kapitál	3 206 613	3 206 613	-	-

31. 12. 2022	Všechny země včetně vybraných teritorií a mezinárod. org.	Česká republika	Země eurozóny včetně vybraných teritorií	Ostatní země a MO bez ČR a eurozóny vč. vybr. teritorií
Aktiva celkem	3 290 993	1 819 762	895 994	575 237
Pohledávky za bankami	111 456	111 456	-	-

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Běžné účty	108 098	108 098	-	-
Maržové účty	3 358	3 358	-	-
Marže složené			-	-
Dluhové cenné papíry	674 010	674 010	-	-
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	2 448 800	977 569	895 994	575 237
Finanční deriváty – kladná reálná hodnota	27 128	27 128	-	-
Ostatní aktiva	29 599	29 599	-	-
Pasiva celkem	3 290 993	3 284 723	6 270	-
Závazky vůči bankám	14 166	7 896	6 270	-
Ostatní cizí zdroje	4 308	4 308		-
Finanční deriváty – záporná reálná hodnota	279	279	-	-
Ostatní závazky	4 029	4 029	-	-
Vlastní kapitál	3 272 519	3 272 519	-	-

Riziko likvidity

Dalším monitorovaným rizikem je riziko likvidity. Představuje riziko, že Fond nebude mít dostatek pohotovostních zdrojů ke splnění závazků vyplývajících z finančních kontraktů. Likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je také upravována struktura portfolia cenných papírů a termínových vkladů.

Podle Zákona je EAM povinen odkoupit podílový list bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 15 pracovních dnů ode dne uplatnění práva na jeho odkoupení. Jelikož v držení Fondu jsou cenné papíry obchodované na světových burzách, které lze realizovat během několika dnů, je nepravděpodobné, že by Fond nebyl z důvodu absence likvidních prostředků schopen dostát svým závazkům.

EAM může v souladu s ustanoveními § 136 Zákona 240/2013 Sb. pozastavit vydávání nebo odkupování podílových listů Fondu nejdéle na 3 měsíce, pokud by to bylo nezbytné z důvodu ochrany práv nebo právem chráněných zájmů podílníků. K pozastavení vydávání nebo odkupování podílových listů může dojít zejména na přelomu kalendářního roku, v případě živelných událostí, při velmi silných výkyvech na finančních trzích a při velkých požadavcích na prodej nebo odkupování podílových listů, pokud by mohly ohrozit majetek Fondu.

Kvantitativní informace o zbytkové splatnosti aktiv a pasiv jsou uvedeny v sekci 5.18.

Riziko související s deriváty

Toto riziko je řízeno nejen pomocí zákonných limitů ale současně i limity uvedenými v platném statutu Fondu či limity interními.

V první řadě EAM vyhodnocuje otevřenou pozici derivátů. Pro její výpočet se využívá standardní závazková metoda. Otevřená pozice derivátů nesmí přesáhnout 100 % hodnoty fondového kapitálu. EAM dále kontroluje limit na riziko protistrany plynoucí z finančních derivátů, který je vzhledem k protistranám, s nimiž Fond obchoduje, nastaven na 10 %. Tento limit může být snížen na 5 % v případě, že by Fond chtěl

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

obchodovat s protistranou, která není uvedena v § 72 odst. 2 Zákona 240/2013 Sb. Fond obchoduje pouze vysoce likvidní deriváty, jejichž přeměna na finanční prostředky netrvá déle než 7 dní a jejichž dosažená hodnota v praxi odpovídá jejich reálné hodnotě. Statut Fondu určuje výši hodnoty majetku, která může být investována do investičních cenných papírů nebo nástrojů peněžního trhu obsahujících derivát, který ovlivňuje peněžní toky nebo z jiného hlediska modifikuje vlastnosti hostitelského nástroje způsobem vhodným k efektivnímu obhospodařování majetku v podílovém fondu. Peněžní toky jsou modifikovány typicky v závislosti na vývoji úrokových sazeb, respektive výnosových křivek, měnových kurzů, cenových nebo kurzových indexů, hodnot akcií, kreditního ratingu tržních subjektů, případně jiných kreditních událostí a dalších veličin a událostí. Proměnná, na kterou jsou hotovostní toky vázány, musí být v souladu s investiční strategií Fondu.

Riziko související s deriváty se zohledňuje v metodách hodnotících riziko vyplývající z podkladového aktiva modifikujícího peněžní toky, riziko cenného papíru nebo nástroje peněžního trhu samotného i výše zmíněné riziko protistrany.

Deriváty jsou využívány převážně pro zajištění. Z tohoto důvodu bývá případný výnos derivátu obvykle kompenzován ztrátou u podkladového aktiva a naopak.

Zisk nebo ztrátu spojenou s operacemi s finančními deriváty lze nalézt v tabulce v kapitole 5.14. v řádku **Zisk nebo ztráta z pevných termínových operací**.

Fond může uzavírat obchody s deriváty s těmito protistrami:

Protistrana	IČO
Česká spořitelna, a.s.	45244782
Komerční banka, a.s.	45317054
Československá obchodní banka, a.s.	00001350
ING Bank N.V.	49279866

Na denní bázi EAM vyhodnocuje riziko protistrany. Toto riziko je kompenzováno přijímáním či zasíláním kolaterálu. Jediným akceptovaným kolaterálem je hotovost.

Následující tabulka obsahuje výši vydaného kolaterálu v tisících Kč. Kladná hodnota vyjadřuje poskytnutí kolaterálu, záporná jeho přijetí.

Protistrana	k 31. 12. 2023	k 31. 12. 2022
Česká spořitelna, a.s.	-	-1 600
Komerční banka, a.s.	-	-750
Československá obchodní banka, a.s.	-	-5 546
ING Bank N.V.	-	-6 270

Náklady protistrany jsou obsaženy ve spreadu, s kterým protistrana deriváty nabízí. Obhospodařování kolaterálu zajišťuje Česká spořitelna, a.s. Platba za tuto službu je upravena prostřednictvím outsourcingové smlouvy.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

5. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

5.1. Pohledávky za bankami

Pohledávky za bankami	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Běžné účty	183 077	108 098
Maržové účty	2 464	3 358
Celkem	185 541	111 456

Všechny pohledávky za bankami k 31. 12. 2023 jsou oceněné v reálné hodnotě do zisku a ztráty (FVPL).

Běžné účty v bankách jsou splatné na požádání.

5.2. Cenné papíry

Veškeré cenné papíry v majetku Fondu jsou kótované na Burze cenných papírů Praha nebo zahraničních burzách. Podílové listy, které nejsou kótované na burzách, jsou odkupovány EAM, který je obhospodařuje.

a) Dluhové cenné papíry dle druhu

Dluhové cenné papíry dle druhu	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dluhopisy vydané finančními institucemi	-	-
Dluhopisy vydané nefinančními institucemi	-	-
Dluhopisy vydané vládním sektorem	530 187	674 010
Ostatní	-	-
Celkem	530 187	674 010

Analýza dluhových cenných papírů povinně oceňovaných reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty (FVPL)

v tis. Kč	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Vydané vládním sektorem		
- Kótované na burze v ČR	530 187	674 010
- Kótované na jiném trhu cenných papírů	-	-
- Nekótované	-	-
Celkem	530 187	674 010

Dluhové cenné papíry	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Pořizovací hodnota	497 380	675 481
Tržní AÚV	4 310	4 566
Tržní přecenění	28 497	-6 037
Celkem	530 187	674 010

b) Majetkové cenné papíry

Akcie, podílové listy a ostatní podíly dle druhu	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Akcie tuzemské	-	-
Akcie zahraniční	244 402	328 023
Podílové listy tuzemské	1 034 785	977 569
Podílové listy zahraniční (ETF)	1 226 908	1 143 208
Celkem	2 506 095	2 448 800

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Analýza akcií, podílových listů a ostatních podílů povinně oceňovaných reálnou hodnotou do zisku nebo ztráty (FVPL)

Vydané finančními institucemi	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kótované na burze v ČR	1 034 785	977 569
Kótované na jiném trhu cenných papírů	1 239 898	1 187 480
Nekótované	-	-
Mezisoučet	2 274 683	2 165 049
Vydané nefinančními institucemi	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kótované na burze v ČR	-	-
Kótované na jiném trhu cenných papírů	178 860	186 916
Nekótované	-	-
Mezisoučet	178 860	186 916
Vydané vládními institucemi	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kótované na burze v ČR	-	-
Kótované na jiném trhu cenných papírů	52 552	96 835
Nekótované	-	-
Mezisoučet	52 552	96 835
Celkem	2 506 095	2 448 800
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Pořizovací hodnota	2 293 423	2 631 890
Tržní přecenění	212 672	-183 090
Celkem	2 506 095	2 448 800

5.3. Ostatní aktiva

Ostatní aktiva	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Deriváty	2 258	27 128
Pohledávky z obchodování s cennými papíry	-	25 587
Ostatní pohledávky	1 520	1 253
Zúčtování se státním rozpočtem	-	2 759
Celkem	3 778	56 727

Položka ostatní pohledávky představuje pohledávky na zahraniční dividendy a dohadnou položku na vratku správcovského poplatku.

5.4. Náklady a příjmy příštích období

Fond k 31. 12. 2023 ani k 31. 12. 2022 nevykazoval žádné náklady nebo příjmy příštích období.

5.5. Vlastní kapitál

Fond nemá základní kapitál. Jmenovitá hodnota podílového listu je 1 Kč. Celková jmenovitá hodnota všech podílových listů je zachycena na účtu Kapitálové fondy v rámci Vlastního kapitálu. Vlastní kapitál představuje fondový kapitál.

Emisní ážio z rozdílu mezi jmenovitou a prodejní hodnotou podílových listů je vykazováno samostatně. Fond účtuje o emisním ážiu jak při prodeji podílových listů, tak i při jejich zpětném odkupu.

Prodejní cena podílového listu je stanovena jako podíl vlastního kapitálu Fondu a počtu vydaných podílových listů.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Hodnota podílového listu k poslednímu obchodnímu dni roku 2023 činila 1,1326 Kč (2022 byla 1,0384 Kč). Jedná se o poslední zveřejněnou hodnotu podílového listu v roce, za kterou byly realizovány nákupy a odkupy podílových listů Fondu.

Zisk za období 2023 ve výši 277 064 tis. Kč bude dle statutu Fondu převeden do kapitálových fondů.

Ztráta za období 2022 ve výši 155 379 tis. Kč byla dle statutu Fondu kryta snížením kapitálových fondů.

5.6. Přehled změn podílových listů

	Počet podílových listů (v ks)	Jmenovitá hodnota podílových listů	Ostatní změny	Kapitálové fondy celkem
Zůstatek k 31. 12. 2021	3 683 757 846	3 683 758	100 730	3 784 488
Podílové listy prodané	508 851 840	508 852	-	508 852
Podílové listy odkoupené	-1 041 135 001	-1 041 135	-	-1 041 135
Pokrytí ztrát z předchozích období čerpáním fondu reinvestic	-	-	13 032	13 032
Zůstatek k 31. 12. 2022	3 151 474 685	3 151 475	113 762	3 265 237
Podílové listy prodané	451 932 119	451 932	-	451 932
Podílové listy odkoupené	-772 677 480	-772 677	-	-772 677
Pokrytí ztrát z předchozích období čerpáním fondu reinvestic	-	-	-155 379	-155 379
Zůstatek k 31. 12. 2023	2 830 729 324	2 830 730	-41 617	2 789 113

5.7. Ostatní pasiva

Ostatní pasiva	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Závazek vůči státnímu rozpočtu	7 089	-
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	7 551	279
Ostatní závazky	2 243	1 825
Celkem	16 883	2 104

5.8. Výnosy a výdaje příštích období

Výdaje příštích období představují nevyfakturovaný depozitářský poplatek za prosinec 2023 ve výši 196 tis. Kč (2022: 204 tis. Kč), obhospodařovatelský poplatek za prosinec 2023 ve výši 1 886 tis. Kč (2022: 1 963 tis. Kč), poplatek České Spořitelně za výpočet vlastního kapitálu (dále jen „VK“) a kurzu podílového listu (dále jen „PL“) za prosinec 2023 ve výši 13 tis. Kč (2022: 14 tis. Kč) a odměna za vedení lokálního subregistru ve výši 10 tis. Kč (2022: 23 tis. Kč).

5.9. Finanční deriváty vykazované jako zajišťovací deriváty

Fond k 31. 12. 2023 ani k 31. 12. 2022 nevykazoval žádné zajišťovací deriváty.

5.10. Finanční deriváty vykazované jako obchodní deriváty

Pohledávky a závazky z pevných termínových operací v reálných hodnotách podkladových nástrojů:

31. 12. 2023	31. 12. 2022
--------------	--------------

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

	Pohledávka	Závazek	Pohledávka	Závazek
Měnové swapy	1 436 328	1 441 621	1 461 155	1 434 306
Celkem	1 436 328	1 441 621	1 461 155	1 434 306

Otevřené pozice derivátů, účtované v podrozvahové evidenci, jsou přepočítány denně na reálnou hodnotu, účtování je v absolutních hodnotách.

Reálná hodnota derivátů:

	31. 12. 2023		31. 12. 2022	
	Kladná	Záporná	Kladná	Záporná
Měnové swapy	2 258	7 551	27 128	279
Celkem	2 258	7 551	27 128	279

Měnové a akciové deriváty jsou splatné do jednoho roku.

5.11. Výnosy z úroků a podobné výnosy

	2023	2022
Úroky z běžných účtů	6 174	4 508
Úroky z termínových vkladů	-	-
Úroky z dluhových cenných papírů	10 667	25 941
Úroky ze složených marží	175	68
Celkem	17 016	30 517

Výnosy z úroků jsou stanoveny dle efektivní úrokové míry.

Výnosy podle geografického umístění trhů

	2023	2022
Umístění trhů	Výnosy z úroků a podobné výnosy	Výnosy z úroků a podobné výnosy
Česká republika	17 016	30 517
Evropa	-	-
Amerika	-	-
Celkem	17 016	30 517

5.12. Výnosy z akcií a podílů

	2023	2022
Zahraniční dividendy	6 449	8 255
Celkem	6 449	8 255

Výnosy podle geografického umístění trhů

	2023	2022
Umístění trhů	Výnosy z akcií a podílů	Výnosy z akcií a podílů
Česká republika	-	-
Evropa	3 877	5 293
Amerika	2 572	2 962
Celkem	6 449	8 255

5.13. Poplatky a provize

	2023	2022
Obhospodařovatelský poplatek	22 282	24 720
Depozitářský poplatek	2 311	2 564
Provize a poplatky z obchodů s cennými papíry	399	421
Výpočet VK a kurzu PL	156	173

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Ostatní poplatky a provize	2 710	3 128
Celkem	27 858	31 006

Poplatek za obhospodařování, hrazený Fondem EAM, činí v souladu se statutem Fondu 0,70 % z průměrné roční hodnoty vlastního kapitálu.

V souladu se smlouvou o výkonu funkce depozitáře, kterou vykonává Česká spořitelna, a.s., platí Fond poplatek ve výši 0,06 % z průměrné roční hodnoty fondového kapitálu. Depozitářský poplatek je fakturován včetně 21 % DPH.

Poplatky a provize jsou časově rozlišovány a účtovány do výkazu zisku a ztráty, kromě provize placené při nákupu cenných papírů, kdy se tato provize stává součástí pořizovací ceny.

V případě vzájemných investic mezi fondy obhospodařovanými EAM, se odpovídající část obhospodařovatelského poplatku vrací zpět nabývajícím fondu. Tyto poplatky se účtují samostatně do nákladů na poplatky a provize.

5.14. Zisk nebo ztráta z finančních operací

	2023	2022
Zisk nebo ztráta z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	262 965	-243 075
Zisk nebo ztráta z pevných termínových operací	27 091	79 854
Zisk nebo ztráta z kurzových rozdílů	-1	45
Celkem	290 055	-163 176

Zisk nebo ztráta z cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů představuje především zisky a ztráty z realizovaných prodejů cenných papírů, ze splatných cenných papírů a denní ocenění cenných papírů na reálnou hodnotu.

Zisk nebo ztráta z derivátů obsahuje zisky a ztráty při vypořádání pevných termínových operací s finančními nástroji a zároveň i přecenění otevřených derivátů na reálnou hodnotu.

Zisk nebo ztráta z pevných termínových operací (derivátů) obsahuje zisk nebo ztrátu při vypořádání pevných termínových operací s měnovými nástroji (realizovaný zisk byl 32 384 tis. Kč v roce 2023; v roce 2022 byl realizovaný zisk 53 005 tis. Kč) a zároveň i přecenění otevřených derivátů na reálnou hodnotu (nerealizovaná ztráta v roce 2023 byla ve výši 5 293 tis. Kč; v roce 2022 byl nerealizovaný zisk 26 849 tis. Kč).

Zisk nebo ztráta z kurzových rozdílů představuje hodnotu realizovaných kurzových rozdílů z devizových účtů a z vypořádání zahraničních pohledávek a závazků a zároveň i rozdíly vzniklé z přecenění majetku na reálnou hodnotu, s výjimkou cenných papírů, a závazků v zahraniční měně.

5.15. Správní náklady

	2023	2022
Audit	112	111

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Celkem	112	111
--------	-----	-----

5.16. Daň z příjmů

Hlavní složky daně z příjmů zahrnují:

	2023	2022
Daň splatná – běžný rok	7 983	-262
Daň z příjmů celkem	7 983	-262

Daň splatná za běžný rok – daňová analýza:

	2023	2022
Hospodářský výsledek před zdaněním	285 047	-155 641
Přičitatelné položky	274	232
Odečitatelné položky	-6 791	-12 799
Základ daně	278 530	-168 208
Uplatnění daňové ztráty	-138 208	-
Základ daně po úpravě	140 322	-
Daň (5 %) ze základu daně	7 016	-
Zahraniční dividendy	6 470	8 254
Daň ze zahraničních dividend	970	1 238
Dodatečné doúčtování daně	-3	-1 500
Daň celkem	7 983	-262

Odložená daň

K 31. 12. 2023 vyčíslil Fond odloženou daňovou pohledávku z daňové ztráty a opravných položek k pohledávkám ve výši 13 tis. Kč. Z důvodu opatrnosti o této odložené daňové pohledávce nebylo účtováno.

K 31. 12. 2022 vyčíslil Fond odloženou daňovou pohledávku z daňové ztráty a opravných položek k pohledávkám ve výši 6 916 tis. Kč. Z důvodu opatrnosti o této odložené daňové pohledávce nebylo účtováno.

5.17. Vztahy se spřízněnými osobami

Z transakcí Fondu jsou transakcemi se spřízněnými osobami považovány transakce s Českou spořitelnou, a.s. a EAM.

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nevyfakturovaný obhospodařovatelský popl. – EAM	1 886	1 963
Nevyfakturovaný depozitářský poplatek – Česká spořitelna	196	204
Nevyfakturovaný lokální subregistr	10	23
Nevyfakturovaný popl.za výpočet VK a kurzu PL – Česká spořitelna	13	14
Ostatní	288	147
Závazky ke spřízněným osobám celkem	2 393	2 351

Náklady účtované Fondu Českou spořitelnou, a.s. v roce 2023 činily celkem 5 576 tis. Kč (2022: 6 286 tis. Kč), z toho největší položku představuje poplatek depozitáři ve výši 2 311 tis. Kč (2022: 2 564 tis. Kč) a poplatek za vedení majetkového účtu cenných papírů ve výši 1 616 tis. Kč (2022: 1 746 tis. Kč).

Náklady účtované EAM v roce 2023 činily 22 282 tis. Kč (2022: 24 720 tis. Kč), což představuje obhospodařovatelský poplatek.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

5.18. Likvidita

V níže uvedených tabulkách je uvedena zbytková splatnost aktiv a pasiv členěných podle nejdůležitějších druhů.

Rok 2023

	Do 3 měsíců	Do 1 roku	1–5 let	Nad 5 let	Nespecifi- kováno	Celkem
Aktiva						
Pohledávky za bankami	185 541	-	-	-	-	185 541
Dluhové cenné papíry	-	51 275	313 405	165 507	-	530 187
Akcie a podílové listy	-	-	-	-	2 506 095	2 506 095
Deriváty	2 258	-	-	-	-	2 258
Ostatní aktiva	1 520	-	-	-	-	1 520
Aktiva celkem	189 319	51 275	313 405	165 507	2 506 095	3 225 601
Pasiva						
Závazky vůči bankám	-	-	-	-	-	-
Ostatní pasiva	-4 295	-14 693	-	-	-	-18 988
Čistá výše aktiv	185 024	36 582	313 405	165 507	2 506 095	3 206 613
Fondový kapitál – disponibilní	-3 206 613					-3 206 613
Rozdíl	-3 021 589	36 582	313 405	165 507	2 506 095	-

Rok 2022

	Do 3 měsíců	Do 1 roku	1–5 let	Nad 5 let	Nespecifi- kováno	Celkem
Aktiva						
Pohledávky za bankami	111 456	-	-	-	-	111 456
Dluhové cenné papíry	-	105 000	463 663	105 347	-	674 010
Akcie a podílové listy	-	-	-	-	2 448 800	2 448 800
Deriváty	27 128	-	-	-	-	27 128
Ostatní aktiva	26 840	2 759	-	-	-	29 599
Aktiva celkem	165 424	107 759	463 663	105 347	2 448 800	3 290 993
Pasiva						
Závazky vůči bankám	-	-	-	-	-14 166	-14 166
Ostatní pasiva	-4 254	-54	-	-	-	-4 308
Čistá výše aktiv	161 170	107 705	463 663	105 347	2 434 634	3 272 519
Fondový kapitál – disponibilní	-3 272 519					-3 272 519
Rozdíl	-3 111 349	107 705	463 663	105 347	2 434 634	-

Riziko likvidity pro Fond je velmi nízké, neboť všechna aktiva jsou reálně přeměnitelná do peněžních prostředků v kratší době, než je předpokládaná realizace odkupů podílníků Fondu.

Reálná hodnota

Oceňovací metody

Účetní jednotka stanovuje reálnou hodnotu instrumentu za použití kotované ceny na aktivním trhu pro daný instrument, pokud je k dispozici. Aktivní trh je trh, na kterém se transakce pro aktiva či závazky uskutečňují dostatečně často a v dostatečném objemu, aby byl zajištěn pravidelný přísun cenových informací.

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Cíl oceňovací metody je stanovit reálnou hodnotu, která odráží cenu, která by byla získána z prodeje aktiva nebo zaplacená za převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu ke dni ocenění.

Hierarchie reálné hodnoty

Účetní jednotka stanovuje reálné hodnoty za použití následující hierarchie reálné hodnoty, které odráží významnost vstupů použitých k ocenění.

Úroveň 1: Vstupy na úrovni 1 jsou (neupravené) kótované ceny na aktivních trzích pro identická aktiva či závazky, k nimž má účetní jednotka přístup ke dni ocenění.

Úroveň 2: Vstupy na úrovni 2 jsou vstupy jiné než kótované ceny zahrnuté do úrovně 1, které jsou přímo (tj. jako ceny) nebo nepřímo (tj. jako odvozené od cen) pozorovatelné pro aktivum či závazek. Tato úroveň zahrnuje nástroje oceňované za použití:

- kótovaných cen pro podobné nástroje na aktivních trzích;
- kótované ceny pro identické nebo podobné nástroje na trzích, které jsou považovány za méně než aktivní;
- nebo jiné oceňovací metody, ve kterých všechny významné vstupy jsou přímo nebo nepřímo pozorovatelné z tržních údajů.

Úroveň 3: Vstupy na úrovni 3 jsou nepozorovatelné vstupní veličiny. Tato úroveň zahrnuje všechny nástroje, pro které oceňovací metody zahrnují vstupy, které nejsou pozorovatelné a nepozorovatelné vstupy mají významný dopad na ocenění nástroje. Tato úroveň zahrnuje nástroje, které jsou oceněny na základě kótovaných cen pro podobné nástroje, pro které významné nepozorovatelné úpravy nebo předpoklady jsou vyžadovány, aby odrážely rozdíly mezi nástroji.

Každý typ ocenění použitý pro denní přepočty reálné hodnoty jednotlivých finančních nástrojů je v souladu s výše uvedenou definicí zařazen do příslušné úrovně.

Finanční nástroje, které jsou v rozvaze vykázány v reálné hodnotě

V následující tabulce jsou uvedeny jednotlivé úrovně reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků, které jsou vykázány v reálné hodnotě v rozvaze:

31. 12. 2023	úroveň 1	úroveň 2	úroveň 3
Finanční aktiva			
Pohledávky za bankami	185 541	-	-
Dluhové cenné papíry	-	530 187	-
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	2 506 095	-	-
Ostatní finanční aktiva	-	3 778	-
Finanční závazky			
Závazky vůči bankám a druž. záložnám	-	-	-
Ostatní finanční závazky	-	18 988	-
31. 12. 2022	úroveň 1	úroveň 2	úroveň 3
Finanční aktiva			
Pohledávky za bankami	111 456	-	-
Dluhové cenné papíry	-	674 010	-
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	2 448 800	-	-
Ostatní finanční aktiva	-	56 727	-
Finanční závazky			

UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2023

Závazky vůči bankám a druž. záložnám	14 166	-	-
Ostatní finanční závazky	-	4 308	-

5.19. Majetek a závazky vykázané v podrozvaze

V účetnictví Fondu jsou v podrozvaze vykázány pohledávky a závazky z pevných termínových operací, hodnoty předané do správy a k uložení. Položka hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení obsahuje zahraniční a tuzemské cenné papíry spravované Českou spořitelnou, a.s. (v této položce nejsou zahrnuty podílové listy otevřených podílových fondů EAM, které má Fond ve svém portfoliu).

5.20. Majetek a závazky nevykázané v rozvaze a podrozvaze

Fond nemá majetek a závazky, které by nebyly vykázány v rozvaze nebo podrozvaze.

5.21. Události po datu účetní závěrky

Vedení Společnosti nejsou známy žádné významné následné události, které nastaly a vyžádaly si úpravu účetní závěrky Fondu k 31. prosinci 2023.

Sestaveno dne:	Podpis statutárního orgánu:
19. 4. 2024	Ing. Martin Řezáč

Zpráva nezávislého auditora

podílníkům fondu UNIVERSUM – otevřený podílový fond

Náš výrok

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice fondu UNIVERSUM – otevřený podílový fond, se sídlem Budějovická 1518/13a, Michle, Praha 4 („Fond“) k 31. prosinci 2023 a jeho finanční výkonnosti za rok končící 31. prosince 2023 v souladu s českými účetními předpisy.

Předmět auditu

Účetní závěrka Fondu se skládá z:

- rozvahy k 31. prosinci 2023,
- výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. prosince 2023, a
- přílohy účetní závěrky, která obsahuje podstatné účetní metody a další vysvětlující informace.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a auditorskými standardy Komory auditorů České republiky, kterými jsou Mezinárodní standardy auditu doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami (společně „auditorské předpisy“). Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky.

Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Nezávislost

V souladu s Mezinárodním etickým kodexem pro auditory a účetní odborníky (včetně Mezinárodních standardů nezávislosti) vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních („kodex IESBA“) a přijatým Komorou auditorů České republiky a se zákonem o auditorech jsme na Fondu nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z kodexu IESBA a ze zákona o auditorech.

Ostatní informace

Za ostatní informace odpovídá statutární orgán odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika. Jak je definováno v § 2 písm. b) zákona o auditorech, ostatními informacemi jsou informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o Fondu získanými během auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně nesprávné. Také jsme posoudili, zda ostatní informace byly ve všech významných ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti i na postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti.

Na základě provedených postupů v průběhu našeho auditu, do míry, již dokážeme posoudit, jsou dle našeho názoru:

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, ve všech významných ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace vypracované v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Fondu a o prostředí, v němž působí, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné nesprávnosti. Žádnou významnou nesprávnost jsme nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika za účetní závěrku

Statutární orgán odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika odpovídá za sestavení účetní závěrky Fondu podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky Fondu je statutární orgán odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika povinen posoudit, zda je Fond schopen nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jeho nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika plánuje zrušení Fondu nebo ukončení jeho činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s auditorskými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s auditorskými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné nesprávnosti účetní závěrky Fondu způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jeho vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů informace, které v této souvislosti statutární orgán odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika uvedl v příloze účetní závěrky Fondu.

- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky Fondu statutárním orgánem odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika, a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Fondu trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Fondu trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Fond ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky Fondu, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán odštěpného závodu Erste Asset Management GmbH, pobočka Česká republika mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

19. dubna 2024

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.
zastoupená ředitelem

Ing. Jakub Kolář
statutární auditor, evidenční č. 2280